

KARELIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Hoitotyön koulutusohjelma

Virpi Kuikka
Nelli-Tuulia Kuosmanen

HANKETYÖ TERVEYSALAN OPPIMISYMPÄRISTÖNÄ – Karelia-
ammattikorkeakoulun Sosiaali- ja terveysalan keskuksen hankeseminaari-
päivä 19.2.2013

Opinnäytetyö
Toukokuu 2013



OPINNÄYTETYÖ
Toukokuu 2013
Hoitotyön koulutusohjelma

Tikkarinne 9
80200 JOENSUU
p. 050 405 4816

Tekijät
Virpi Kuikka ja Nelli-Tuulia Kuosmanen

Nimeke
HANKETYÖ TERVEYSALAN OPPIMISYMPÄRISTÖNÄ – Karelia-ammattikorkeakoulun Sosiaali- ja terveysalan keskuksen hankeseminaaripäivä 19.2.2013
Toimeksiantaja
Karelia-ammattikorkeakoulu/Sohvi-hanke

Tiivistelmä

Ammattikorkeakoulutuksen yhtenä tehtävänä on työelämää ja aluekehitystä tukeva tutkimus- ja kehittämistyö. Sosiaali- ja terveysalan opiskelijat voivat suorittaa osan opinnoistaan koulutuksen ja työelämän yhteisissä tutkimus- ja kehittämishankkeissa. Tutkimus- ja kehittämishankkeissa suoritettavat opinnot kehittävät opiskelijoiden yhteistyötaitoja eri asiantuntijoiden kanssa työskentelyyn.

Toiminnallisen opinnäytetyön tarkoituksena on tuoda esille vuonna 2013 tammikuussa aloittaville sosiaali- ja terveysalan opiskelijoille Karelia-ammattikorkeakoulun Sosiaali- ja terveysalan keskuksen hankkeiden merkitystä osana heidän opiskeluaan. Opinnäytetyön tehtävänä oli järjestää sosiaali- ja terveysalan yhteisseminaari 19.2.2013 yhteistyössä toimeksiantajamme Sohvi-hankkeen kanssa toimeksiantosopimuksen mukaisesti.

Seminaaripäivässä esiteltiin Karelia-ammattikorkeakoulun Sosiaali- ja terveysalan keskuksen käynnissä olevia hankkeita. Hankeseminaaripäivässä oli osallistujia 82. Päivän ohjelma eteni aikataulun mukaisesti. Saatujen palautteiden perusteella opiskelijat kokivat päivän hyödylliseksi ja saivat uutta tietoa erilaisista sosiaali- ja terveysalan hankkeista.

Opinnäytetyön jatkotutkimusaiheina voisi tutkia seminaaripäivässä esillä olleista hankkeista saatuja tuloksia ja millaisia käytänteitä hankkeilla on saatu aikaan sosiaali- ja terveysalalle. Toisena tutkimusaiheena voisi selvittää sitä, millaista osaamista opiskelijat ovat saaneet hanketyössä suorituksista opinnoista.

Kieli
suomi

Sivuja 42
Liitteet 6

Asiasanat
hanke, terveysalan osaamiskompetenssit, oppimisympäristö



THESIS
May 2013
Degree Programme in Nursing

Tikkarinne 9
FI 80200 JOENSUU
FINLAND
p. 050 405 4816

Authors

Virpi Kuikka and Nelli-Tuulia Kuosmanen

Title

The Project Work as a Learning Environment in Health Care - A Project Seminar Day at Karelia University of Applied Sciences, Centre for Social Services and Health Care 19.2.2013.

Commissioned by

Karelia University of Applied Sciences/ Sohvi Project

Abstract

One of the aims in higher education is to teach research and development work that supports regional development and working life. Social services and health care students can complete part of their studies in joint research and development projects between working life and education. Studies completed in research and development projects develop students' co-operation skills to work with various experts.

The purpose of this practice-based thesis was to highlight to new students at Karelia University of Applied Sciences the role of projects, run by the Centre for Social Services and Health Care, in their studies. The assignment in this thesis was to organise a joint seminar for social services and health care on 19 February 2013 in cooperation with the commissioning organisation.

In the seminar, on-going projects run by the Centre for Social Services and Health Care at Karelia University of Applied Sciences were presented. The seminar was attended by 82 people. The programme of the day proceeded as planned. Based on the received feedback, the students found the day useful and received new information on a variety projects run by the Centre for Social Services and Health Care.

In a further study, results achieved by the projects could be explored as well as practices adopted in the field of social services and health care. Another research topic could be to examine what kind of expertise the students have achieved in their project work.

Language
Finnish

Pages 42
Appendices 6

Keywords

Project, know-how competences in health care, learning environment

Sisältö

Tiivistelmä

Abstract

1	Johdanto.....	5
2	Sosiaali- ja terveystieteiden koulutus	6
2.1	Sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulutus.....	6
2.2	Sairaalan- ja terveydenhoitajan keskeiset osaamisvaatimukset ja opinnot.....	7
2.3	Sosionomin keskeiset osaamisvaatimukset ja opinnot.....	10
2.4	Fysioterapeutin keskeiset osaamisvaatimukset ja opinnot.....	11
3	Hanketyö sosiaali- ja terveystieteillä	12
3.1	Hankkeen käsite ja rakenne.....	12
3.2	Kehittämishankkeet oppimisympäristönä	14
3.3	Valtakunnalliset sosiaali- ja terveystieteiden hankkeet.....	15
3.4	Pohjois-Karjalassa sosiaali- ja terveystieteiden hankkeet.....	16
3.5	Karelia-ammattikorkeakoulun Sosiaali- ja terveystieteiden keskuksen hankkeet	19
3.6	Sohvi-hanke oppimisympäristönä	22
4	Opinnäytetyön tarkoitus ja tehtävä.....	23
5	Opinnäytetyön menetelmälliset valinnat	23
5.1	Toiminnallinen opinnäytetyö	23
5.2	Lähtötilanteen kartoitus.....	24
5.3	Hankepäivän suunnittelu ja toteutus	25
5.4	Hankeseminaaripäivän arviointi.....	29
6	Pohdinta.....	31
6.1	Opinnäytetyön luotettavuus	31
6.2	Opinnäytetyön eettisyys	33
6.3	Opinnäytetyön tekijöiden oppimisprosessi	34
6.4	Opinnäytetyön hyödynnettävyys ja jatkotutkimusaiheet	36
	Lähteet.....	38

Liitteet

Liite 1	Toimeksiantosopimus
Liite 2	Aikataulu
Liite 3	Kutsu
Liite 4	Seminaarin avauspuheenvuoron käsikirjoitus
Liite 5	PowerPoint-esitys
Liite 6	Palautelomake

1 Johdanto

Ammattikorkeakoululain (351/2003) mukaan ammattikorkeakoulun tehtävänä on vastata työelämän muuttuviin tarpeisiin ja osallistua aktiivisesti alueelliseen kehittämiseen. Oppimisympäristöjen kehittyessä yhä monimuotoisemmiksi luovat ne työ- ja elinkeinoelämälle ja koulutusorganisaatiolle yhteisen vuorovaikutuksellisen oppimisympäristön (Liimatainen 2009, 7). Sosiaali- ja terveysalan koulutus luo perustan ammattiin, koulutuksen ydinosaaminen on kuvattu osaamisvaatimuksissa (Sarajärvi 2011, 77). Kuitenkin opintojen aikana opitaan vain osa ammatissa työskentelyyn vaadituista asioista, joten jatkuva oppiminen työssä on edellytys ammatin vaatimusten toteutumiseen (Laine, Ruishalme, Salervo, Siven & Välimäki 2009, 182).

Opetussuunnitelmiin ammattikorkeakoulut ovat pyrkineet sisällyttämään tärkeimmät opiskelijoiden työelämässä tarvitsemat tiedot ja taidot, yhtenä osa-alueena projektiosaaminen ja moniammatillisuus. Yhteistyön osaamisen ja toteuttamisen tarve yli ammattirajojen on huomattu kauan aikaa sitten, mutta sen toteutuminen ei ole itsestäänselvyys. Sosiaali- ja terveysalalla käytännön harjoitteluiden tavoitteisiin kuuluu moniammatillisessa yhteistyössä toimiminen. (Katajamäki 2010, 18.) Korkeakouluopintojen suorittaminen koulutuksen ja työelämän yhteisissä tutkimus- ja kehittämishankkeissa teoriaopintoina, harjoitteluina ja opinnäytetöinä (Karelia-ammattikorkeakoulu 2013a) lisää opiskelijoiden tietoja ja taitoja, joita tarvitaan työskennellessä yhteistyössä eri asiantuntijoiden kanssa (Katajamäki 2012, 30).

Kehittämishankkeen lähtökohtana voi olla työelämässä tiedostettu ongelma tai ammattikorkeakoulun sisäinen tarve, jolloin sen lähtökohtana on alan tai uusien toimintamuuotojen kehittäminen. Kehittämishankkeen painopiste on alueellisissa, valtakunnallisissa tai ammattikorkeakoulun omissa kehittämis- ja tutkimustoiminnan linjoissa. (Rekola & Mattila 2009, 34.)

Opinnäytetyömme tarkoituksena oli tuoda esille tammikuussa vuonna 2013 aloittaneille sosiaali- ja terveysalan opiskelijoille Karelia-ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalan keskuksen hankkeiden merkitystä osana heidän opiskelujaan. Opinnäytetyömme

tehtävänä oli Sohvi-hankkeelta saadun toimeksiannon mukaisesti, järjestää Karelia-ammattikorkeakoulun Sosiaali- ja terveystieteiden keskuksen hankeseminaaripäivä 19.2.2013.

Toiminnallisen opinnäytetyömme teoriaosuudessa käymme läpi hoitotyön-, fysioterapi- ja sosionomien koulutuksen osaamisvaatimuksia ja hankeosaamisen merkitystä opinnoissa. Avaamme sosiaali- ja terveystieteiden hankkeita sekä valtakunnallisella että alueellisella tasolla. Hankkeita on menossa lukuisia, rajasimme työhömmme vain alan keskeisimpiä ja toiminnalliseen osuuteemme liittyviä hankkeita.

2 Sosiaali- ja terveystieteiden koulutus

2.1 Sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulutus

Ammattikorkeakouluilla on vastuu terveystieteiden säänneltyjen ammattien koulutuksen toteutuksesta (Opetusministeriö 2006, 13). Säänneltyjä ammatteja ovat tehtävät, joihin kelpoisuusvaatimuksena oleva tutkinto tai opinnot on lainsäädännössä määritelty (Opetushallitus 2013). Terveystieteiden ammattihenkilöllä tulee olla ammattitaitovaatimusten mukainen osaaminen, jonka ammattikorkeakoulu on varmistanut. Ammattikorkeakoulun ilmoituksesta terveystieteiden oikeusturvakeskus laillistaa hakemuksen tehneen terveystieteiden ammattihenkilöksi. Laillistamisen ehtona on koulutuksen vähimmäisvaatimusten täytyminen. (Opetusministeriö 2006, 32.)

Vuonna 2012 Sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulutusta oli 23:ssa opetus ja -kulttuuriministeriön hallinnoimassa ammattikorkeakoulussa. Opetusta saa suomen, ruotsin ja englannin kielellä. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012.) Ahvenanmaalla sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulutusta tarjoaa Högskola på Åland. Ammattikorkeakoulua hallinnoi Ahvenanmaan maakuntaliitto. (Högskola på Åland 2013.) Opintolinjalta valmistuvien tutkinto on perustutkinto, joka koostuu jokaisen ammattikorkeakoulun erikseen suunnittelema ja järjestelemästä opintokokonaisuudesta. Opintokokonaisuus sisältää perus- ja ammattiopintojen lisäksi alan harjoittelua, opinnäytetyön tekemisen, kypsyyskokeen sekä vapaasti valittavia opintoja. (Opetus- ja kulttuuriminis-

teriö 2012.) Opetus- ja kulttuuriministeriön mukaan (2012) ammattikorkeakoulujen opintojen tavoitteina ovat:

Antaa opiskelijoille laaja-alaiset käytännölliset perustiedot ja -taidot sekä niiden teoreettiset perusteet alan asiantuntijatehtäviin, edellytykset asianomaisen alan kehityksen seuraamiseen ja edistämiseen, valmiudet jatkuvaan koulutukseen, riittävä viestintä- ja kielitaito sekä alan kansainvälisen toiminnan edellyttämät valmiudet.

Opetussuunnitelmat on tehty ammattikorkeakoululakiin pohjautuen, ja ne mahdollistavat monimuotoisen oppimisen. Ammattikorkeakoulun hallitus hyväksyy opetussuunnitelmat, ja niissä määritellään ammattikorkeakoulututkintojen osaamistavoitteet. Opetussuunnitelmia arvioidaan ja uudistetaan palautteiden pohjalta, mitkä saadaan ammattikorkeakoulun opiskelijoilta ja henkilöstöltä sekä työelämän edustajilta. Opetussuunnitelmien pohjalta Sosiaali- ja terveystieteiden keskus laatii opintojaksojen toteutussuunnitelman. (Karelia-ammattikorkeakoulu 2013a.)

Toteutussuunnitelmat sisältävät opintojen suorittamiseen tarvittavat keskeiset tavoitteet, sisällön, vastuuhenkilöt, toteutustavat, suoritustavat, aikataulun ja opiskelijan työskenteelyyn vaadittavan ajankäytön. Toteutussuunnitelma mahdollistaa vaihtoehtoisten ja joustavien toteutustapojen käytön opintojen suorittamiseen myös koulutuksen ja työelämän yhteisissä tutkimus- ja kehittämishankkeissa teoriaopintoina, harjoitteluina ja opinnäytteinä. (Karelia-ammattikorkeakoulu 2013a.) Ammattikorkeakoulututkintoon valmistavien opintojen tulee sisältää ammattikorkeakouluasetuksen mukaan perus- ja ammatitopintojen lisäksi ammattitaitoa kehittävää harjoittelua, opinnäytetyön tekemisen sekä vapaasti valittavia opintoja (Opetusministeriö 2006).

2.2 Sairaalan- ja terveydenhoitajan keskeiset osaamisvaatimukset ja opinnot

Sairaalan- ja terveydenhoitajan tehtävänä on auttaa eri-ikäisiä, erilaisissa elämäntilanteissa olevia ihmisiä. Pyrkimyksenä on tukea yksilöä, perhettä ja yhteisöä ja lisätä heidän voimavarojaan sekä parantaa heidän elämänlaatuaan. Yksilöä ja yhteisöä palvellessa sairaanhoitajan tehtävänä on terveyden edistäminen ja ylläpitäminen sekä sairauksien ennaltaehkäiseminen ja kärsimyksien lievittäminen. (Suomen Sairaanhoitajaliitto ry 2013a.)

Sairaanhoidajan ja terveydenhoitajan ammatillinen asiantuntijuus (Opetusministeriö 2006, 63, 85) muodostuu osaamisalueista, jotka sisältävät sosiaali- ja terveysalan yhteisten osaamisalueiden eli kompetenssien lisäksi terveyden edistämisen-, kliinisen hoitotyön- ja palveluympäristöosaamisen. Sosiaali- ja terveysalan yhteisiä kompetensseja ovat oppimisen taidot, asiakkuus-, innovaatio-, työyhteisö- ja kansainvälisyys- sekä eettinen osaaminen. (Karelia-ammattikorkeakoulu 2013b.) Terveydenhoitajan ammattiosaaminen syventyy kansanterveystyön ja terveydenhoitotyön opinnoilla (Opetusministeriö 2006, 86).

Hoitotyön koulutusohjelman oppimisen taitojen kompetenssin mukaan sairaan- ja terveydenhoitajan tulee omien oppimistapojen ja osaamisen kehittämisen ja arvioimisen lisäksi osata hakea, käsitellä ja arvioida tietoa kriittisesti. Oman oppimisen lisäksi tulee ottaa vastuu ryhmän oppimisesta ja opitun jakamisesta. Hoitotyön asiakkuusosaamisen mukaan sairaan- ja terveydenhoitaja perustaa toimintansa holistiseen ihmiskäsitykseen. Toimiessaan ammatillisessa hoitosuhteessa eri-ikäisten ja erilaisia kulttuuritaustoja omaavien yksilöiden, perheiden ja yhteisöjen kanssa tulee noudattaa eettisiä periaatteita ja säädöksiä. Sairaan- ja terveydenhoitaja osaa, ammattieettiset periaatteet huomioiden, ottaa vastuun omasta toiminnastaan ja sen seurauksista. Työtehtäviä hoitaessaan hän ottaa huomioon tasa-arvoisesti toiset henkilöt sekä osaa soveltaa kestävästä kehityksen periaatteita. (Karelia-ammattikorkeakoulu 2013b.)

Innovaatio-osaamisen kompetenssin mukaan sairaan- ja terveydenhoitaja osaa työskennellä projekteissa ja toteuttaa olemassa olevan tiedon ja menetelmien avulla kehittämissä tutkimushankkeita sekä kykenee työtapojen kehittämiseen ja ongelmaratkaisuun luovasti. Ratkaisuisaan hän osaa huomioida asiakaslähtöisyyden, kestävyuden ja taloudellisuuden. Kansainvälisyysosaamisen kompetenssin mukaan työtehtävissä ja niissä kehitymisessä tulee osata tarvittava kielitaito, huomioida kansainvälisyyskehityksen vaikutukset ja mahdollisuudet sekä monikulttuurinen yhteistyöskentely. Työyhteisöosaamisen kompetenssin mukaan sairaan- ja terveydenhoitaja osaa työskennellä työyhteisön jäsenenä sen hyvinvointia edistäen, tehdä itsenäisiä päätöksiä äkillisissä tilanteissa, hyödynittää tieto- ja viestintäteknologiaa alallaan ja hallitsee työelämän vuorovaikutus- ja viestintätaidot. Sairaan- ja terveydenhoitaja kykenee itsenäiseen asiantuntijatehtävissä toimimiseen ja työn johtamiseen sekä saa valmiudet yrittäjyyteen. (Karelia-ammattikorkeakoulu 2013b.)

Terveyden edistämisen kompetenssissa sairaan- ja terveydenhoitajalla osaamisalueen kuvauksena on terveydenedistämisen tiedollisten lähtökohtien ja menetelmien osaaminen ja toiminnan perustuminen terveydenedistämisen linjoihin ja ohjelmiin eri toimintataseilla. Toiminnassaan he tunnistavat eri-ikäisten ihmisten terveyttä edistävät ja uhkaavat tekijät, tunnistavat yksilön ja perheen voimavarat ja osaavat aktivoida heitä toimimaan itsenäisesti oman terveyden hyväksi yksilö- ja ryhmäohjauksen avulla. Kliinisen hoitotyön osaaminen perustuu hoitotieteen, terveystieteen ja näitä lähellä olevien tieteiden käyttöön hoitotyössä. Sairaan- ja terveydenhoitaja hallitsee hoitotyön tarpeen määrittelyn, suunnittelun, toteutuksen ja arvioinnin perustaen päätöksenteon ja vastuunoton näyttöön perustuvaan tietoon. Hän osaa ottaa vastuun yksilön fyysisestä, psyykkisestä, hengellisestä ja sosiaalisesta turvallisuudesta. (Karelia-ammattikorkeakoulu 2013b.)

Sairaan- ja terveydenhoitaja osaa järjestää ja huolehtia moniammatillisessa yhteistyössä asiakkaan hoito- ja palveluketjusta, osaa tunnistaa kehittämiskohteita ja osallistuu aktiivisesti hyvien käytänteiden luomiseen hoitoalalla. Palveluympäristöosaamiseen kuuluu myös yhteiskunnallisten asioiden kehittäminen yksilön ja yhteisön terveydenedistämisen osalta sekä mahdollisuus vaikuttaa yhteiskunnallisessa päätöksenteossa. (Karelia-ammattikorkeakoulu 2013b.)

Ammattikorkeakoulun hoitotyön koulutusohjelmasta valmistuu hoitotyön asiantuntijoita, sairaanhoitajia ja terveydenhoitajia (Karelia-ammattikorkeakoulu 2013b). Hoitotyön asiantuntijan toiminnan lähtökohtana ovat voimassa olevat lait ja Suomen terveystieteelliset linjaukset (Opetusministeriö 2006, 63). Sairaanhoitaja (AMK), tutkinto sisältää 210 opintopistettä, josta harjoittelua 75 opintopistettä (Karelia-ammattikorkeakoulu 2013a). Terveydenhoitajan, (AMK) -tutkinto koostuu sairaanhoitajakoulutuksen lisäksi terveydenhoitotyön ammattiopinnoista. Tutkinnon laajuus on yhteensä 240 opintopistettä. (Opetusministeriö 2006, 85.) Hoitotyön koulutus sisältää Euroopan parlamentin ja Neuvoston direktiivin (2005/36/EY) mukaisen ammattipätevyyden tunnustamisen vaatimukset (Karelia-ammattikorkeakoulu 2013a).

Tulevaisuudessa sairaanhoitajien tutkinnon vähimmäisosaamisvaatimukset yhtenäistyvät valtakunnallisesti. Jatkossa yleissairaanhoitajan tutkinto tulee sisältämään 180 opintopistettä. Tavoitteena on tehdä sairaanhoitajakoulutuksesta valtakunnallisesti helpommin vertailtavaa ja tasalaatuisempaa. (Eriksson, Merasto, Sipilä & Korhonen 2013, 45.)

Tutkintoa pyritään selkeyttämään kansainvälinen vaatimustaso ja Euroopan unionin direktiivi huomioon ottaen (Suomen Sairaanhoidajaliitto ry 2013b).

Hoitotyön koulutusohjelmasta valmistuneet sairaanhoitajat työskentelevät sekä yksityisen että julkisen erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon palveluksessa Euroopan unionin alueella. Terveystenhoitajien työkenttään edellisten lisäksi kuuluvat kouluterveydenhuolto, työterveyshuolto, neuvolat ja terveysasemat. Hoitotyön asiantuntijuutta tarvitaan myös erilaisissa koulutus- ja suunnittelutehtävissä. (Laurea-ammattikorkeakoulu 2011.)

2.3 Sosionomin keskeiset osaamisvaatimukset ja opinnot

Sosiaalialan ammattikorkeakoulun koulutusohjelmasta valmistuu sosionomeja (AMK). Tutkinnon laajuus on 210 opintopistettä. Koulutus sisältää ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveystalojen yhteisten osaamisalueiden lisäksi omia koulutuskohtaisia osaamisalueita, joita ovat sosiaalialan palvelujärjestelmäosaaminen, kriittinen ja osallistuva yhteiskunta osaaminen ja vuorovaikutuksellinen kehittämis- ja johtamisosaaminen. (Karelia-ammattikorkeakoulu 2013c). Sosionomin opinnoissa on eri suuntautumisvaihtoehtoja. Näitä ovat varhaiskasvatus, nuorisotyö, lastensuojelu, mielenterveys-, päihde- ja kriisityö, monikulttuurinen työ, vanhustyö, vammaistyö ja kuntoutus. (Opetushallitus 2012.)

Sosionomiopintojen keskeisenä ajatuksena on kehittävän ja tutkivan työotteen oppiminen. Innovaatio-osaamisen tavoitteena on opintojen edetessä, oppimisympäristön siirtyessä työelämäläheisiin tutkimus- ja kehittämishankkeisiin, tuottaa vuorovaikutustaitoisia tutkimus- ja kehitystyön taitajia. Projektiopinnot näkyvät erityisesti kolmannen lukuvuoden aikana sosiaalialan tutkivan kehittämisen teemassa, jonka mukaan opiskelija osaa soveltaa projektityön menetelmiä sosiaalialan kehittämistyön apuna. (Karelia-ammattikorkeakoulu 2013c.)

Sosionomin tutkinnon suorittaneella on valmius toimia erilaisissa sosiaalialan työtehtävissä. Näitä tehtäviä ovat varhaiskasvatus, nuoriso- ja perhetyö, vanhustyö sekä vammais- ja kuntoutuspalvelut. (Karelia-ammattikorkeakoulu 2013c.) Sosionomin työhön

kuuluu tehtäviä, joiden sisältöön liittyy asiakkaiden neuvontaa, ohjausta ja tukemista, sekä arjen sujuvuuden ja huolehtimisen järjestämistä. Työhön kuuluu myös sosionomin työn kehittämistä ja suunnittelua, hallintotoimia, projektitoimintaa ja johtamista. (Borgman 2006, 200.)

2.4 Fysioterapeutin keskeiset osaamisvaatimukset ja opinnot

Fysioterapia on osa kuntoutusjärjestelmää. Kuntoutus käsitetään yksilön ja yhteisön muutokseksi, jossa tavoitteeksi on asetettu toimintakyvyn, itsenäisen selviytymisen, hyvinvoinnin ja työllistymisen edistäminen. Kuntoutus kokonaisuudessaan on ennakkoivaa, ennalta ehkäisevää, korjaavaa sekä ylläpitävää toimintaa. Kuntoutus sisältyy lakisääteisesti osana sosiaali- ja terveystieteiden, työ- ja opetushallintoa sekä vakuutus-alaa. Lakisääteisen kuntoutumisen perusteeksi katsotaan todetun oireen tai sairauden, vajaakuntoisuuden ja vamman lisäksi myös työkyvyn menettäminen ja vakava sosiaalinen syrjäytymisen uhka. Kuntoutus on toimintaa, jossa hyödynnetään monialaisesti erilaista asiantuntijuutta. (Opetusministeriö 2006, 28.)

Fysioterapian tavoitteena yksilö- ja ryhmätasolla on terveyden, toimintakyvyn ja hyvinvoinnin edistäminen ja ylläpitäminen. Fysioterapeutti selvittää ihmisen liikkumista ja toimintakykyä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä asiakkaan toimintaympäristössä ja vastaa itsenäisesti toiminnan suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista. Fysioterapeutin osaaminen muodostuu fysioterapiataidoista ja niiden soveltamisesta käytäntöön, toiminnan perusteena olevasta ammatillisten ja eettisten periaatteiden noudattamisesta, tutkimis- ja kehittämistyöstä sekä johtamistaidoista. (Opetusministeriö 2006, 29.)

Fysioterapeutit työskentelevät yksityisen tai julkisenalan erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon palveluksessa. Työskentelyalueita ovat myös tutkimus-, hoito- ja kuntoutuslaitokset, kylpylät sekä erilaiset järjestöt sekä koulu- ja liikuntatoimi. (Karelia-ammattikorkeakoulu 2013d.) Fysioterapeutit voivat työskennellä toisen palveluksessa tai yrittäjänä (Opetusministeriö 2006, 29).

Fysioterapeutin koulutus toteutetaan ammattikorkeakouluista annetun lainsäädännön määrittelemällä tavalla (Opetusministeriö 2006, 31). Koulutus antaa Euroopan parla-

mentin ja neuvoston direktiivin (2005/36/EY) mukaisen ammattipätevyyden (Karelia-ammattikorkeakoulu 2013d). Koulutuksen laajuus on 210 opintopistettä ja se sisältää ammatti- ja perusopetuksen lisäksi harjoittelua, opinnäytetyön tekemisen, kypsyysnäytteen ja vapaasti valittavia opintoja. Yksi opintopiste sisältää 27 tuntia opiskelijan työskentelyä. (Opetusministeriö 2006, 31.)

Perus- ja ammattiopintojen keskeiset osa-alueet ovat opetusministeriön (2006) mukaan fysioterapeutin ammatillisen osaamisen edellytykset, fysioterapeuttinen tutkiminen ja tarpeen määrittely, fysioterapiamenetelmät, fysioterapian soveltaminen, tutkimus- ja kehitystyö sekä johtaminen. Opiskeluun liittyvä harjoittelu toteutetaan ohjattuna oppilaitoksessa ja eri palvelujärjestelmissä harjoittelemalla. Harjoittelussa opiskeluista saatu tieto syventyy ja saadaan fysioterapia-ammatin vaatimaa oppimiskokemusta. Ammattitaitoa lisäävä harjoittelu ja opintojen osia voidaan suorittaa koulutuksen ja työelämän yhteisissä tutkimus- ja kehittämishankkeissa (Karelia-ammattikorkeakoulu 2013d).

Fysioterapian opintojen keskeisenä tietoperustana on fysioterapiatiede, mutta se soveltaa myös muihin tieteenaloihin liittyvää tietoa. Fysioterapiatiede tutkii ihmisen toimintakykyä ja liikkumista sekä niiden välistä suhdetta yksilön toimintaan, toimintahäiriöihin ja toimintakyvyn heikkenemiseen. (Opetusministeriö 2006, 29.)

3 Hanketyö sosiaali- ja terveysalalla

3.1 Hankkeen käsite ja rakenne

Hanke määritellään Nykysuomen sanakirjan mukaan: ”aikeeksi, tuumaksi, yritykseksi, aikomukseksi tai suunnitelman aloitteeksi” (Sadaniemi 1996, 356 - 357). Kotimaisten kielten keskus (2013) määrittelee sen myös: ”määräasian toteuttamiseen tähtääväksi työksi, projektiksi”. Projekti on vierassana, joka on Kotimaisten kielten keskuksen (2013) mukaan: ”hanke, työ, suunnitelma”. Hankkeita on erilaisia riippuen siitä, mitä kullakin hankkeella tavoitellaan. On olemassa toimitus-, tutkimus-, rakennus-, tuotekehitys- ja toteutus- sekä kehityshankkeita. Eri hanketyypeillä on toisistaan eroavia toimintatapoja. (Kettunen 2009, 17.)

Hankkeet voivat kestää muutamasta kuukaudesta vuosiin (Paasivaara, Suhonen & Nikkilä 2008, 8), ja niillä on yleensä selkeä aloitus- ja lopetuspäivämäärä (Williams & Murphy 2005, 42). Hankkeet voivat olla pinnallisia tai syvällisiä. Syvällisen hankkeen tavoitteena on saada toiminnan perusteet ja rakenne muuttumaan, pinnallinen hanke ei pureudu toiminnan edellytyksiin. Yleensä hankkeet ovat ainutlaatuisia, ja niillä on ennalta määritelty tehtävä, joka on tarkasti rajattu. Hankkeilla on selkeät koko projektin elinkaaren samoina pysyvät tavoitteet ja toimivilla hankkeilla on hyvät toimintasuunnitelmat. Hankkeen onnistumista lisäävät toimintaan sitoutuneet hanketyöntekijät, jotka huolehtivat budjetissa ja aikatauluissa pysymisestä. Lisäksi hankkeet tarvitsevat onnistuakseen toimivaa ryhmää ja sitoutuneisuutta ryhmän tehtävään. Onnistuneen hankkeen toiminnan tulos jää todelliseen käyttöön. (Paasivaara ym. 2008, 7 - 9).

Sheppyn, Zulianin ja McIntoshin (2012, 586 - 587, 590) mukaan hankkeen onnistumista parantaa riskitekijöiden kattava arviointi ja hallinta. Riskejä arvioitaessa tulisi erottaa selvästi hankkeen hallinnasta johtuvat, itse hankkeeseen liittyvät ja tapahtumaketjun laadusta alkunsa saaneet riskit. Riskien kartoituksessa tulee erotella toisistaan ympäristöstä aiheutuvat, sosiaaliset, kulttuuriset ja taloudelliset riskitekijät. Hankejohtamisessa tulisi lisätä pehmeiden taitojen käyttöä, pelkkä kova osaaminen ei riitä. Riskien tunnistamiseksi ja hallitsemiseksi, tulee tieteeseen perustuva tieto yhdistää taiteelliseen lahjakkuuteen. Hyvä osastonhoitaja osaa pitää huolta siitä, että potilaiden hoito pysyy laadukkaana hankkeiden aikanakin ja henkilökunta voi hyvin (Suhonen & Paasivaara 2011, 1033). Yhdessä tehokas osastonhoitaja ja motivoitunut hoitohenkilöstö voivat saada aikaan toimivan hankkeen (Williams ym. 2005, 47).

Sosiaali- ja terveystieteillä hankkeen tarkoituksena on yleensä toiminnan kehittäminen, ja hankkeita nimitetäänkin kehittämishankkeiksi. Kehittämistyö on järjestelmällistä toimintaa tutkimuksen tuloksena ja/tai käytännön kokemuksen kautta saadun tiedon käyttämiseksi uusien aineiden, tuotteiden, tuotantoprosessien, menetelmien ja järjestelmien aikaansaamiseen tai olemassa olevien olennaiseen parantamiseen. (Paasivaara ym. 2008, 7, 19.)

3.2 Kehittämishankkeet oppimisympäristönä

Sosiaali- ja terveysalan jatkuva muuttuminen vaikuttaa niin palveluiden laatuun kuin työntekijöiden ja asiakkaiden hyvinvointiin. Muutoksilla on suora vaikutus työntekijöiden ja alan opiskelijoiden osaamiseen ja koulutukseen. Ammattikorkeakoulun- ja terveydenhuollon väliset tutkimus- ja kehittämishankkeet tuottavat uutta käytännölläheistä tietoa, joilla työelämän haasteisiin vastataan. Hankkeiden hyödynnettävyys paranee, kun mukana on moniammatillinen työryhmä. Ammattikorkeakoulun ja työelämän yhteistyö on hedelmällistä, kun se on riittävän uudistavaa ja pitkälle tähtäävää. Työelämän ja ammattikorkeakoulun kehittämishankkeiden tavoitteena ei pitäisi olla ainoastaan tieteellisen tutkimustiedon käytäntöön vieminen, vaan eri toimijoiden yhteen saattaminen. Monen eri toimijan tiedot ja taidot yhdistettynä johtavat yleensä laajempaan tietopohjaan ja paremmin työelämää palvelemaan hankkeeseen. (Eriksson, Markkanen & Tast 2009a, 7 - 8.)

Hanketoiminta ammattikorkeakoulun ja työelämän edustajien yhteisenä toimintana on vielä melko uutta, joten toimintatapa etsii vieläkin parhaiten toimivaa muotoaan. Kuitenkin on huomattu, että hyvin jaetut vastuualueet eri toimijoiden kesken lisäävät hankkeen onnistumisen mahdollisuutta. Hyvän yhteistyön tuloksena sekä työelämä että ammattikorkeakoulu hyötyvät hankkeesta ja sen tulokset jäävät oikeasti käyttöön. (Eriksson, Häggman - Laitila & Sarajärvi 2009b, 24 - 25.)

Karelia-ammattikorkeakoulun opetussuunnitelman 2012- mukaan oppimista saadaan erilaisista oppimisympäristöistä, joita oppilaitoksen lisäksi ovat työelämässä tapahtuva harjoittelu sekä hankkeissa ja projekteissa tapahtuva oppiminen (Karelia-ammattikorkeakoulu 2013b). Kehittämishankkeet mahdollistavat ammattikorkeakoulun opiskelijoille ja henkilöstölle oppimisympäristön, jossa yhdistyvät paikallinen tietotaito, erilaiset verkostot ja yhteistyökumppanit. Kehittämishankkeiden tehtävänä on tutkitun tiedon soveltaminen käytäntöön. (Eriksson ym. 2009a, 8.)

Opiskeluympäristönä hankkeet lisäävät opiskelijoiden tietoja ja taitoja, joita tarvitaan työskennellessä eri asiantuntijoiden kanssa yhteistyössä (Katajamäki 2012, 26, 28, 30). Hankeopinnoilla ammattikorkeakoulut pyrkivät vastaamaan työelämän muuttuneisiin vaatimuksiin (Eriksson, Merasto, Sipilä & Korhonen 2013, 44). Terveysalan työpaikoil-

la on huomattu, että projektin hallinnan opetusta tulee lisätä niin sairaanhoitajille kuin osastonhoitajillekin (Suhonen & Paasivaara 2011, 1033).

3.3 Valtakunnalliset sosiaali- ja terveystalouden hankkeet

Sosiaali- ja terveystalouden hankkeiden taustalla ovat usein sosiaali- ja terveystaloudelliset ohjelmat (Paasivaara, Suhonen & Virtanen 2011, 15 - 16; Lappalainen 2013). Valtakunnallisesti Sosiaali- ja terveystaloudetta koskevia hankkeita ja kehittämissuunnitelmia on useita, joista eräs ajankohtaisimmista on Sosiaali- ja terveystalouden kansallinen kehittämissuunnitelma (Kaste), jonka tarkoituksena on uudistaa ja johtaa sosiaali- ja terveystaloudellista politiikkaa Suomessa. Tämän Kaste-suunnitelman tavoitteena on, että terveystalouden ja hyvinvointierot pienentyvät ja Sosiaali- ja terveystalouden palvelut ja rakenteet on organisoitu asiakkaat huomioon ottaen. (Sosiaali- ja terveystalouden ministeriö 2012a, 4.) Lisäksi Sosiaali- ja terveystalouden ministeriön (2012a, 4) Kaste-suunnitelman mukaisesti tavoitteisiin vastataan kuudella toisinaan täydentävällä osaohjelmalla, jotka ovat:

- I Riskiryhmien mahdollisuutta osallisuuteen, hyvinvointiin ja terveystalouden parannetaan
- II Lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluja uudistetaan
- III Ikäihmisten palveluiden rakennetta ja sisältöä uudistetaan
- IV Palvelurakennetta ja peruspalveluja uudistetaan
- V Tieto ja tietojärjestelmät saatetaan asiakkaiden ja ammattilaisten tueksi
- VI Johtamisella tuetaan palvelurakenteen uudistamista ja työhyvinvointia

Valtakunnallinen Terveystalouden 2015 - kansanterveysohjelma on lähtöisin WHO:n terveystaloutta kaikille suunnitelmasta ja sen tarkoituksena on, että eri hallinnolliset toimijat yhdessä tekevät ratkaisuja, joilla edistetään ihmisten terveystaloutta. Myös ihmisten itsensä tulisi tehdä terveystaloutta edistäviä ratkaisuja omassa elämässään. Kansanterveysohjelmassa on asetettu tavoitteita eri ikäryhmittäin, joiden halutaan toteutuvan vuoteen 2015 mennessä. Ohjelmassa on myös kaikille yhteisiä tavoitteita, kuten eriarvoisuuden väheneminen. Tavoitteita on yhteensä kahdeksan. (Sosiaali- ja terveystalouden ministeriö 2001, 2 - 4.)

Koko maan kattavasti on tarkoitus Johtamisen kehittämissuunnitelman avulla kehittää johtajuutta. Johtamissuunnitelma pyrkii saamaan yhteen paikkaan hyviä käytäntöjä ja ideoita, joilla johtaminen kehittyisi paremmaksi. Hyvä johtajuus edistää työhyvinvointia ja saa aikaan työn laadun paranemista sekä sitoutuneempia työntekijöitä, mikä voi johtaa pidempään työuraan. Johtamissuunnitelma on luonut laatukselliset toimivalle johtamiselle ja

pyrkii kehittämään johtamista, joka ottaa huomioon kaikenikäiset työntekijät. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2012b.) Laatuksiteereiden mukaan hyvä johtaminen on yhteistyötä johtajan, henkilöstön ja asiakasryhmien välillä. Asiakasryhmien tarpeet tulee tiedostaa, ja johtaja yhdessä henkilöstön kanssa koettaa vastata niihin mahdollisimman hyvin. Keinoina on uudistumishalu, hyvien yhteistyöverkostojen luominen, osaamisen kehittäminen, työntekijöiden moninaisuuden huomioiminen ja luottamukseen perustuva vastavuoroinen kommunikointi johtajan ja työntekijöiden kesken. (Johtamisverkosto 2013.)

Hallitusohjelman mukaisesti Palvelurakennemuutos osana kuntauudistusta (Paras) pyrkii saamaan kunnat järjestämään sosiaali- ja terveyspalvelunsa yhteistyössä tai jopa niin, että muodostettaisiin kuntien yhdistymisiä, jotta saataisiin laajempi väestöpohja. Tällä pyritään kustannusten kasvun hillitsemiseen ja keskitetympiin palveluiden järjestämiseen. Väestön määrälle on määritelty alarajaksi 20 000 henkilöä. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2012c.)

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyrkinyt kehittämään sosiaali- ja terveysalan tietojärjestelmiä hankkeilla, joista tärkeimpänä mainittakoon sähköisen potilastietoarkiston kehittäminen. Hankkeen tavoitteena on ollut kehittää valtakunnallisesti sähköinen potilastietoarkisto, josta kansalaiset voivat tarkistaa omat terveystietonsa. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2012d.) Sosiaalialan tiedonhallintaa pyrittiin kehittämään 2005 - 2011 Sosiaalialan tietoteknologia Tikesos -hankkeella, joka oli sosiaali- ja terveysministeriön sosiaalialan kehittämishankkeen osahanke. Tämän hankkeen tuloksien jatkokehittäjänä toimii Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos. (Sosiaaliportti 2011.)

3.4 Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveysalan hankkeet

Lain alueiden kehittämisestä (1651/2009) mukaan maakuntaohjelmaa laadittaessa tulee ottaa huomioon maakuntasuunnitelman lisäksi valtakunnalliset alueiden kehittämisen tavoitteet, alueiden kehittämisen suunnittelu hallinnonaloittain ja muut alueiden kehittämissä tarkoitettavat ohjelmat. Pohjois-Karjalan kehittämistavoitteet on kirjattu maakuntasuunnitelmaan ja maakuntaohjelmaan. Keskeisenä rahoittajana toimii Euroopan unionin rakennerahasto-ohjelma. (Itä-Suomen rakennerahastoportaali 2013.) Pohjois-Karjalan maakuntaliitto rahoittaa hankkeita ja projekteja jotka toteuttavat maakuntaoh-

jelman, Euroopan unionin rakennerahasto-ohjelmien ja muiden kehittämissuunnitelmien tavoitteita käytännössä (Pohjois-Karjalan maakuntaliitto 2010a).

Pohjois-Karjalan strategia 2030 - maakuntasuunnitelma sisältää maakunnan keskeiset kehityslinjaukset. Kehityslinjaukset on jaettu neljään osa-alueeseen, joita ovat: kansainvälisesti kilpailukykyinen yritystoiminta, osaamisen ja työllisyyden vahvistaminen, hyvinvoiva ja turvallinen maakunta sekä kestävä aluerakenne ja saavutettavuus. Hyvinvoiva ja turvallinen maakunta -kehityslinjauksen keskeisenä tavoitteena on hyvinvoinnin ja terveellisen elämän perusedellytysten turvaaminen. (Pohjois-Karjalan maakuntaliitto 2010b, 4.)

Pohjois-Karjalassa toteutetaan useita eri hankkeita sosiaali- ja terveysalaan liittyen. Pohjois-Karjala - Suomen tervein maakunta 2015 on valtakunnallisen Maailman tervein kansa 2015 maakunnallinen osahanke (Savela 2013). Tässä hankkeessa toimivat yhteistyössä Joensuun kaupunki, Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto ja Pfizer. Hankkeen tarkoituksena on lisätä ihmisten omaa terveyttä parantavaa tietoisuutta ja aktivoida ihmisiä toimimaan terveytensä hyväksi erilaisten tapahtumien avulla. Mukana on myös toisten ihmisten auttamisen näkökulma. (Pfizer Oy 2010.)

Pohjois-Karjalassa on käynnissä myös Lapset ja perheet Kaste II -juurruttamishanke, joka on jatkohanke ajalle 1.10.2012 - 31.10.2013. Sitä hallinnoi Mikkelin kaupunki. (Savela 2013.) Itä- ja Keski-Suomen aluejohtoryhmän (2011) mukaan hankkeen tavoite on:

Perhekeskusmaisesta palvelurakenteesta edistäminen Pohjois-Karjalassa – uudistetun terapiapalvelu järjestelmän juurruttaminen (Joensuu, Kontiolahti, PKSSK) Tavoite: Juurrutetaan ja levitetään yhteistyössä kuntien, kuntayhtymän, Kelan, palvelutuottajien ja järjestöjen kanssa uudistettua ehkäisevää ja avotyön terapiapalvelujärjestelmää.

Maakunnassa oli maaliskuun loppuun asti käynnissä Virtuaalikymppi – Ikäihmisten kognitiivinen ja sosiaalinen aktivointi teknologia-välitteisten palvelujen avulla -hanke, jota on hallinnoinut Pieksämäki (Savela 2013). Hankkeen kohteena ovat olleet ikäihmisten lisäksi kehitysvammaiset ihmiset. Tavoitteena on ollut kartuttaa huonokuntoisten vanhusten ja kehitysvammaisten sosiaalista ja kognitiivista toimintakykyä ja kehittää palvelurakenteita sellaisiksi, että ne tukevat tavoitetta. Lisäksi tarkoituksena on ollut lisätä asuinpaikkojen virikkeellisuutta. (Rakennerahastotietopalvelu 2013a.)

Joensuu toteuttaa osahankkeena Arjen Mieli Laatua ja suunnitelmallisuutta mielenterveys- ja päihdetyön arkeen Itä- ja Keski-Suomessa -hanketta, joka on käynnissä 30.9.2013 asti. Sen tavoitteena on toimiva ja kustannustehokas mielenterveystyö Joensuun seudulla. Tätä hanketta hallinnoi Etelä-Savon sairaanhoitopiiri. (Savela 2013.) Hanke perustaa tavoitteensa ja toimintansa valtakunnalliseen Kaste-ohjelmaan ja pyrkii saavuttamaan tavoitteensa kehittämällä mielenterveys- ja päihdepalveluiden rakenteita toimivammiksi (Rasmus 2011, 11). Joensuun kaupunki toimii hankkeessa yhteistyössä Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymän kanssa (Joensuun Kaupunki 2012).

Maakunnassa on käynnissä myös Väkivallan ehkäisytyön hanke (Savela 2013), joka perustaa tavoitteensa ja toimintansa sosiaali- ja terveysministeriön vuonna 2008 julkaisemaan lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn suosituksiin Tunnista, turvaa ja toimi (2008:9). Suositukseen pohjautuen hankkeessa pyritään kehittämään ehkäisevää puuttumista väkivaltaa käyttävien riskitekijöihin ja yleensäkin löytämään keinoja ehkäistä väkivaltaa ennen sen ilmenemistä. Lisäksi pyritään kehittämään keinoja auttaa paremmin heitä, jotka ovat jo aiemmin kokeneet väkivaltaa. (Väyrynen & Jämsen 2012, 27.)

Joensuun kaupunki toteuttaa Terveyspiste terveyden edistämisen ja omahoidon tueksi -hanketta, jonka tarkoituksena on kehittää Terveyspiste-palvelukonsepti, jota voidaan hyödyntää muuallakin. Terveyspisteiden on tarkoitus toimia apteekkien yhteydessä. Tavoitteena on saada yksityisten ja julkisten toimijoiden yhteistyöllä kehitettyä toimivampi palvelurakenne. Painopisteinä palveluissa ovat terveyden tarkkailu ja edistäminen sekä hoitotasapainon seuranta, riskiryhmien selvittäminen ja hoitajien suorittamat toimenpiteet. Terveyspisteiden kehittämiseen osallistuvat apteekkien lisäksi potilasjärjestöt ja yhdistykset sekä tietojärjestelmä- ja diagnostiikkayritykset. (Tekes 2011.)

Maakunnassa on käynnissä Työllistämispalveluiden kehittäminen Pohjois-Karjalassa (TYPKE), jota hallinnoi Itä-Suomen yliopisto (Savela 2013). Hanke pyrkii kehittämään palveluja niin, että kaikki toimijat työllistämispalveluissa osaavat tarjota huonosti työmarkkinoilla pärjääville ratkaisuja työllistymiseen (Itä-Suomen yliopisto 2012). Yhteishankkeena Joensuulla ja Kontiolahdella on lisäksi menossa Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alueen suunnittelu ja käynnistäminen vuosina 2012 - 2013.

Joensuun kaupungin hankkeena toteutuu Asumisen tukipiste, pitkäaikaisasunnottomuuden vähentäminen ajalla 1.1.2012 - 31.12.2015 (Savela 2013). Hankkeen tavoitteena on pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämisen lisäksi saada tehtyä asteittainen kuntoutumisen ja tuetun asumisen malli ja onnistua löytämään asunnottomille yksilöllisiä asumisratkaisuja (Joensuun kaupunki 2009).

3.5 Karelia-ammattikorkeakoulun Sosiaali- ja terveysalan keskuksen hankkeet

Karelia-ammattikorkeakoulussa on käynnissä lukuisia erilaisia hankkeita, ja Sosiaali- ja terveysalan keskuksessa oli meneillään 9 hanketta vuoden 2013 alussa (Karelia-ammattikorkeakoulu 2013e). Moni keskuksen hankkeista liittyy ikääntyviin, koska väestö ikääntyy Pohjois-Karjalassa muuta maata nopeammin (Lappalainen 2013). Yksi näistä hankkeista on Ikäosaamisen vahvistaminen monialaisena yhteistyönä 2012 - 2014, joka pyrkii kehittämään ikäihmisten palveluita useiden toimijoiden yhteistyönä. Kehittämisessä ovat mukana myös ikäihmiset ja heidän läheisensä. Hankkeen tavoitteena on myös tarjota opiskelijoille opintojen aikaisia harjoittelumahdollisuuksia. (Karelia-ammattikorkeakoulu 2013f.)

Toinen ikääntyviin liittyvä hanke on Virtuaalinen ikääntyvän ideaalikoti oppimis- ja kehitysympäristönä (Hima). Hankkeen tavoitteena on ollut luoda uudenlainen oppimisympäristö, joka lisää opiskelijoiden kiinnostusta vanhusten hoitoon. Lisäksi tavoitteena on ollut lisätä järjestöjen ja yritysten yhteistyötä. Tämän hankkeen myötä on kehitetty ideaalikoti Second Life -virtuaaliympäristöön, joka on opiskelijoiden lisäksi myös sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten käytössä. Tässä hankkeessa on kehitelty myös iäkkäiden kanssa työskentelyyn liittyvä oppimispeli sosiaali- ja terveysalan opiskelijoille. Ammattikorkeakoulun opiskelijat ovat olleet mukana kehitystyössä. (Tiilikainen 2012.)

Hanketoiminnalla Sosiaali- ja terveysalan keskuksen yliopettajan tarkoituksena on edistää ennalta ehkäisevää työskentelytapaa ja kansalaisten terveyttä ja hyvinvointia Pohjois-Karjalassa. Hänen toimensa tähtäävät vanhusten näkemiseen yhteiskunnalle arvokkaina ihmisinä. Toiminnan tavoitteena on vahvistaa opiskelijoiden ja opettajien ikäosaamista. (Karelia-ammattikorkeakoulu 2013g.)

Sosiaali- ja terveystieteen keskuksessa on käynnissä lisäksi Asiakaslähtöisten sosiaali- ja terveydenhuollon sähköisten palvelujen kehittämishanke, jonka on tarkoitus toimia 1.10.2012–31.8.2014. Hanke tehdään yhteistyössä Kontiolahden kunnan ja Joensuun kaupungin yhteistoiminta-alueen, Joensuun Työterveys kunnallisen liikelaitoksen, Lapinlahden kunnan, Ylä-Savon sosiaali- ja terveystieteen kuntayhtymän sekä Savonia- ja Karelia-ammattikorkeakoulun kanssa. Hankkeen hallinnoijana toimii Karelia ammattikorkeakoulu. (Rakennerahastotietopalvelu 2013b.) Tämän hankkeen tavoitteena on Rakennerahastotietopalvelun (2013b) mukaan:

Kehittää ja ottaa käyttöön asiakaslähtöisiä, omahoitoa ja etäohjausta tukevia sähköisiä terveystietopalveluja eri asiakasryhmille sekä uudistaa hoitopolkuja, joissa otetaan käyttöön sähköisiä palveluja, sekä niihin liittyviä työ- ja toimintaprosesseja. Lisäksi kehittää uudenlaisia menetelmiä tukea kansalaisia sähköisten terveystietopalvelujen käyttöönotossa ja hyödyntämisessä oman terveyden edistämiseksi ja omahoidossa sekä vahvistaa henkilöstön osaamista sähköisten palvelujen toteuttamisessa ja ottaa käyttöön ammatillisille ja lähiesimiehille sähköisiä konsultaatio- ja kokouskäytäntöjä.

Hyvistä tuloksista on tarkoitus saada malli, jota voi hyödyntää muuallakin (Rakennerahastotietopalvelu 2013b).

Lapsiin liittyvänä hankkeena keskuksessa on käynnissä SiS Catalyst: Children as Change Agents for the future of Science in Society -hanke. Sen tavoitteena on selvittää lasten mahdollisuutta olla yhteiskunnan ja tieteen välisessä vuorovaikutuksessa muutosta aikaansaamassa ja miten he voisivat toimia välittäjinä näiden välillä tulevaisuudessa koko yhteiskuntaa koskevissa tilanteissa. Hankkeen tavoitteena on myös tuotetun tiedon käyttäminen globaalisti lasten koulujen olojen kehittämiseen paremmiksi, painottaen varsinkin tieteenopetusta. Lisäksi pyritään käyttämään saatavia tietoja ehkäisemään lasten syrjäytymistä yhteiskunnasta. (Karelia-ammattikorkeakoulu 2013h.)

Sis Catalyst -hankkeessa kysytään suoraan lapsilta mielipiteitä hyvästä tieteenopetuksesta. Tuloksia hyödynnetään eri maissa ja niiden toivotaan vaikuttavan päätöksentekijöiden tekemiin ratkaisuihin. Sis Catalyst -hankkeeseen osallistuu 16 eri laitosta 12:ssa Euroopan maassa, ja se on Euroopan Unionin seitsemännen puiteohjelman yhteishanke. Hankkeessa on lisäksi mukana Euroopan ulkopuolisia neuvonantajia. (Karelia-ammattikorkeakoulu 2013h.)

Kevään 2013 aikana alkaneita hankkeita ovat Palliatiivisen - ja saattohoidon osaamisen vahvistaminen ja kehittäminen asiantuntijayhteistyönä Pohjois-Karjalan maakunnassa sekä Social cervises on both sides of border, jonka piti alun perin käynnistyä jo syksyllä 2012 (Lappalainen 2013). Vuoden 2013 alussa aloittaneita hankkeita Sosiaali- ja Terveysalan keskuksessa ovat Ikäosaamisen ABC-hanke ja Simo-simulaatio-oppimisen kehittämishanke (Karelia-ammattikorkeakoulu 2013e).

Ikäosaamisen ABC-hankkeen tavoitteena on saada lisättyä maakunnan yritysten ikäosaamista ja vanhenemisen näkemistä voimavarana. Pyritään vahvistamaan iäkkäiden kokemuksiin perustuvan asiantuntijuuden käyttöä suunniteltaessa ja toteutettaessa palveluita heille. Tarkoituksena on myös saada yritykset huomioimaan tarjoamissaan palveluissa väestön ikääntyminen. (Karelia-ammattikorkeakoulu 2013i.)

Simo-simulaatio-oppimisen kehittämishankkeen tavoitteena on kouluttaa simulaatio-ohjaajia Pohjois-Karjalan seudun terveysalan toimijoiden työntekijöistä. Lisäksi on tarkoitus kouluttaa opettajia simulaatioympäristön käytön paremmin hallitseviksi, jotta he saavat varmuutta toimia asiantuntevina simulaatio-ohjaajina. (Rakennerahastotietopalvelu 2013c.) Yhteistyökumppaneina hankkeessa toimivat Joensuun kaupunki, Pohjois-Karjalan pelastuslaitos, Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen KY., Pohjois-Karjalan ammattiopiston turvallisuuskoulutus ja Pohjois-Karjalan aikuisopiston turvallisuuskoulutus sekä Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymästä sosiaali- ja terveysalan nuorisoasteen koulutus. (Karelia-ammattikorkeakoulu 2013j.)

Hankkeiden lisäksi Karelia-ammattikorkeakoulu on mukana Pro-Actessa eli Positive and Resource Oriented Approaches in Care Towards Elderly Erasmus-intensiivikurssissa. Tällä kurssilla on yhteistyökumppaneita neljästä eri Euroopan maasta. Pro-Acte pyrkii hoitohenkilökunnan ja yhteiskunnan asenteiden muuttamiseen iäkkäitä kohtaan. Lisätavoitteena on kehittää hoitoalan asiantuntijoiden, opiskelijoiden ja opettajien välistä yhteistyötä monikulttuurisesti. Intensiivikursseilla oppiminen tapahtuu oikeiden yritysten todellisiin iäkkäisiin ihmisiin liittyvien tilanteiden ratkaisemiseen hyödyntäen monialaisia keinoja. (Arcada 2012.)

3.6 Sohvi–hanke oppimisympäristönä

Sohvi–hanke on hyvinvoinnin alueellisen tiedontuotannon kehittämishanke, joka on tarkoitus toteuttaa 1.3.2012–28.2.2014 välisenä aikana niin valtakunnallisesti Turun ammattikorkeakoulun hallinnoimana kuin Itä-Suomessa missä Karelia- ammattikorkeakoulu hallinnoi sitä. Valtakunnallisesti hankkeessa on mukana lisäksi Laurea-, Hyvinkään, Diakonia-, Oulun ja Seinäjoen ammattikorkeakoulu. (Hyvinvoinnin alueellisen tiedontuotannon kehittäminen Sohvi-hanke 2012, 11.)

Sohvi-hanke on osa Euroopan sosiaalirahaston osittain rahoittamaa valtakunnallista opetus- ja kulttuuriministeriön kehittämisohjelmaa Innovaatio- ja osaamisjärjestelmien kehittäminen. Sitä rahoittaa Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Hanketta toimeenpanevat ammattikorkeakoulut ovat myös osittain hankkeen rahoittajina. (Sosiaaliportti 2013a.) Itä-Suomessa Joensuun kaupunki toimii Sohvi-hankkeen kumppanina, ja mukana on kaupungin Terveystien ja hyvinvoinnin koordinaatioryhmä. Sohvi-hankkeen rahoittajana toimii Euroopan Sosiaalirahasto. (Sosiaaliportti 2013b.)

Sohvi-hankkeen tarkoituksena on vuosien 2012 - 2014 aikana kerätä eri kansalais- ja asiakasryhmiltä kokemustietoa perustuen hyvinvointi-käsitteeseen. Näiden tietojen pohjalta on tarkoitus kehittää uusia palvelukokonaisuuksia ja työntekijöiden osaamista. Näillä toimintamalleilla toivotaan olevan käyttöä kuntien eri osa-alueille syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Itä-Suomessa painopiste on nuorissa ja lapsiperheissä. Kohderyhmänä ovat erityisesti lapsiperheet, jotka ovat syrjäytymisvaarassa. (Hyvinvoinnin alueellisen tiedontuotannon kehittäminen Sohvi-hanke 2012, 4.)

Hankkeen toimintasuunnitelmana on kerätä tietoa erilaisilla menetelmillä, kuten eri yhteistyökumppaneiden yksilöhaastatteluin. Hanke osallistuu erilaisiin tapahtumiin ja tilaisuuksiin tiedon jakamiseksi ja hankkimiseksi. Hanke käyttää hyväksi myös sosiaalista mediaa. Kevään 2013 aikana on suunnitelmana ollut päästä analysoimaan haastattelujen tuloksia yhdessä eri yhteistyökumppanien kanssa. Tiedonhankintaa on tarkoitus jatkaa edelleen, ja tiedonkeräämismenetelmiä pyritään kehittämään. Tiedottamista jatketaan myös lehtiartikkeleiden avulla. Lisäksi pohditaan miten saatuja tietoja voidaan

hyödyntää palveluiden kehittämisessä. (Hyvinvoinnin alueellisen tiedontuotannon kehittäminen Sohvi-hanke 2012, 12 - 13.)

Hankkeen tiedonkeräämisessä on mukana Karelia-ammattikorkeakoulun Sosiaali- ja terveysalan keskuksen opiskelijoita. Tiedonkeruuta opiskelijat toteuttavat esimerkiksi tekemällä Sohvi-hankkeessa opinnäytetyötä haastatteleamalla lapsiperheitä, isiä tai terveydenhoitajia. Toiset toteuttavat opinnäytetyön hankkeessa järjestämällä ja toteuttamalla jonkin tapahtuman esimerkiksi lapsiperheille tai laatimalla tiedotelehtisen vanhemmille. Jotkut opiskelijoista suorittavat Sohvi-hankkeessa Perhehoitotyön harjoittelun joko osittain tai kokonaan, toisilla opiskelijoilla kyseessä on Tutkin ja kehittämisen opintojakson suorittaminen. Opiskelijoita on mukana Sohvi-hankkeessa myös tiedottajina erilaisissa tapahtumissa. (Hiltunen 2013.)

4 Opinnäytetyön tarkoitus ja tehtävä

Opinnäytetyömme tarkoituksena on tuoda esille vuonna 2013 aloittaville sosiaali- ja terveysalan opiskelijoille Karelia-ammattikorkeakoulun Sosiaali- ja terveysalan keskuksen hankkeiden merkitystä osana heidän opiskeluaan. Opinnäytetyömme tehtävänä oli Sohvi-hankkeelta saadun toimeksiannon mukaisesti järjestää Karelia-ammattikorkeakoulun Sosiaali- ja terveysalan keskuksen hankeseminaaripäivä 19.2.2013. Meille opinnäytetyön tekijöille tämän työn tavoitteena oli myös viedä jo opittuja tietoja ja taitoja käytäntöön ja oppia uutta seminaaripäivän järjestämisestä.

5 Opinnäytetyön menetelmälliset valinnat

5.1 Toiminnallinen opinnäytetyö

Toiminnallinen opinnäytetyö sisältää kirjallisen ja toiminnallisen osuuden. Toiminnallisesta osuudesta käytetään nimitystä produkti ja kirjallisesta osuudesta raportti. Raportissa ilmenee opinnäytetyön keskeisen sisällön tietopohja ja toiminnallisen osuuden ha-

vainnollistaminen kirjallisesti. Toiminnallinen toteutus voi olla opas, tiedote, esittely, tapahtuma tai näyttely. Toiminnallisessa opinnäytetyössä tulee luoda kokonaisuudelle tunnistettava linja käyttäen havainnollistavia ja kirjoittamisen keinoja. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 9 - 10, 41 - 43, 51, 65.)

Toiminnallisen opinnäytetyön tarkoituksena on järjestää tai saada aikaan paremmin toimivaa toimintaa tai opastaa ja ohjeistaa toimintaa. Toiminnallisen opinnäytetyön aihe ja toteutustapa määräytyy sen kohderyhmän mukaan. Produktin toteutus on tärkeä osa toiminnallista opinnäytetyötä. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 9, 83.)

Toiminnallisen opinnäytetyön raportin tulee täyttää tutkimusviestinnälliset vaatimukset, vaikka se ei sisällä tutkimusta. Raportissa tulee ilmetä valitun opinnäytetyön aiheen lähtökohta, toteutuksen ja tehtyjen valintojen tarkka kuvaus. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 82.) Opinnäytetyömme toimeksiantona oli Karelia-ammattikorkeakoulun Sosiaali- ja terveystieteiden keskuksen hankeseminaaripäivän toteuttaminen. Työhön sisältyy teoreettinen viitekehys ja toteutuksen tarkka kuvaaminen raportissa eli se on toiminnallinen opinnäytetyö.

5.2 Lähtötilanteen kartoitus

Halusimme tehdä opinnäytetyön toimeksiannosta ja valitsimme opinnäytetyön info-tilaisuudessa kaksi meille mieluisinta aihetta, joista valitsimme Sohvi-hankkeen toimeksiannon. Tapasimme toimeksiantajamme Sohvi-hankkeen projektipäällikön keväällä 2012, jolloin saimme lisää tietoa hankkeesta. Vielä silloin emme tienneet toiminnallisen työmme sisällöstä muuta kuin, että se olisi jonkin tapahtuman järjestäminen.

Tapasimme toimeksiantajamme syksyllä 2012 uudelleen, ja aihealueeksi tarkentui hanketyö sosiaali- ja terveystieteiden alalla. Toimeksiantosopimus allekirjoitettiin syksyllä 2012 (liitel), ja tehtäväksemme määriteltiin hankeseminaaripäivän toteuttaminen Karelia-ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveystieteiden hankkeista aloittaville hoitotyön, sosiaalialan- ja fysioterapian opiskelijoille yhteistyössä hankkeiden edustajien kanssa. Hankeseminaarin toteutuspäiväksi tarkentui 19.2.2013.

Opinnäytetyömme aihealueen varmistuttua toimeksiantajamme laittoi meille sähköpostitse tietoa Sohvi-hankkeeseen liittyvistä seminaareista ja muista tilaisuuksista. Osallistuimme Sosiaali- ja terveysalan keskuksessa järjestettyyn Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointifoorumiin saadaksemme vinkkejä hankeseminaaripäivän järjestämiseen.

Karelia-ammattikorkeakoulun opiskelijat eivät ole aikaisemmin toteuttaneet hankeseminaaripäivää. Hoitotyön osaamisvaatimuksissa on ammatillinen yhteistyö ja hankeosaaminen. Tästä näkökulmasta katsoen hankepäivän toteuttaminen ja hanketyöskentelyn merkityksen ymmärtäminen on osa hoitotyön osaamista. Opiskelijat voivat toteuttaa hankeosaamista opinnäytetöinä, opintoihin liittyvissä harjoitteluissa ja erilaisissa projekteissa.

5.3 Hankepäivän suunnittelu ja toteutus

Karelia-ammattikorkeakoulun Sosiaali- ja terveysalan keskuksen hankeseminaaripäivän toteutus alkoi marraskuussa 2012 siitä, että selvitimme, mitä hankkeita keskuksessa oli meneillään ja mitkä jatkuisivat vielä ainakin maaliskuun 2013 loppuun asti. Lisäksi otimme selvää, mitä hankkeita olisi alkamassa. Tämän jälkeen teimme listan niistä hankkeista, mitkä kutsuisimme hankeseminaaripäivään ja selvitimme hankkeiden yhteys henkilöiden nimet ja yhteystiedot. Rajauksena hankeseminaaripäivään kutsuttaviin esityksiin pidimme kriteeriä, että hanke on käynnissä ainakin maaliskuun loppuun asti tai aloittaa toimintansa vuoden 2013 alussa. Sohvi-hankkeen projektipäälliköltä ja Karelia ammattikorkeakoulun koulutus- ja kehittämisspääliköltä saimme apua selvittelytyöhön.

Samaan aikaan teimme alustavan suunnitelman siitä, kuinka seminaaripäivässä esillä olevat hankkeet esittäytyisivät. Päädyimme toimeksiantajan hyväksymään ratkaisuun, jossa puheenvuoron saisivat niiden hankkeiden edustajat, joiden hanke oli meneillään ja alkavien hankkeiden edustajille tarjottiin mahdollisuutta esittäytyä posterien ja muiden oheismateriaalien avulla. Kohderyhmänä olivat aloittavat sosionomi-, sairaanhoitaja-, terveydenhoitaja- ja fysioterapeuttiopiskelijat, joten pyysimme hankkeiden edustajia tuomaan esille hankkeiden tuomia mahdollisuuksia opiskeluiden toteutusympäristönä.

Kutsu luo odotuksia itse tapahtumaan, ja siksi sen suunnittelemiseen kannattaa käyttää aikaa ja vaivaa. Hyvässä kutsussa on otettu huomioon tapahtuman luonne ja kohdeyleisö. Kutsusta tulee ilmetä missä ja milloin tapahtuma pidetään, kuka on kutsujana ja halutaanko kutsuun saada vastaus. Vastausta pyydettyessä tulee kertoa mitä kautta, kenelle ja mihin mennessä vastaus tulee antaa. Hyvästä kutsusta tulee myös ilmetä tapahtuman ohjelma. Kutsu voidaan toimittaa eri tavoin, esimerkiksi perinteisesti postin kautta kirjeenä, puhelimen välityksellä tai sähköpostitse. (Vallo & Häyrinen 2012, 127 - 129.)

Kutsun sisältöä miettiessämme pyysimme toimeksiantajamme mielipidettä kutsun sisällöstä ja kirjoitusasusta. Toimeksiantajamme hyväksyttyä kutsun lähetimme ne joulukuussa 2012 hankevastaaville. Laadimme kaksi erilaista sähköpostitse lähetettävää kutsua. Toinen kutsuista oli suunniteltu niille hankkeille, jotka jatkuisivat vuonna 2013 ja toinen niille, jotka olivat alkamassa vuoden 2013 alussa. Kutsussa kysyimme halukuutta osallistua seminaaripäivään ja toivoimme vastausta tammikuun alkupuolelle. Kutsuun vastasi aluksi vain osa hankkeista, minkä vuoksi lähetimme lopuille muistutusviestin. Tämän jälkeen saimme vastaukset yhtä lukuun ottamatta kaikilta kutsutuilta.

Osallistujien vahvistettua tulonsa laadimme alustavan aikataulutuksen kunkin osuudelle seminaarissa. Aikataulua laatiessa otimme huomioon esittelijöiden toiveet tarvittavasta esiintymisajan pituudesta ja ajankohdasta. Kaikkien esiintyjien ja esitysten vaatiman ajan ja nimien selvittyä laadimme lopullisen aikataulun (liite 2) ohjelmalle. Aikataulun mukaan oli hanketta kohden käytettävissä noin 20–45 minuuttia aikaa, kun siinä huomiointiin kahvi- ja ruokatauot. Aikataulun ulkoasun suunnittelussa tuli ottaa huomioon Karelia-ammattikorkeakoulun ja hankkeiden rahoittajien viralliset logot. Logojen sijoittelussa tuli huomioida oikeat mittasuhteet, ja värien täytyi säilyä alkuperäisenä. Kutsu laadittiin Karelia-ammattikorkeakoulun viralliselle Microsoft Word -asiakirjapohjalle. Saatuamme nämä tehdyksi, hyväksyimme ne toimeksiantajallamme ja lähetimme kirjallisen kutsun (liite 3) opiskelijoille ja heidän tutor-opettajilleen sähköpostitse.

Hyvä esitys koostuu puhujan ominaisuuksista ja hyvästä valmistautumisesta esiintymistilanteeseen sekä yleisön saamista käsityksistä. Asiantunteva puhuja on itsevarmempi, rauhallisempi ja rennompi kuin esittämäänsä asiaan huonosti tutustunut. Esiintyminen uskottavasti ja tehoavasti onnistuu vain hyvällä pohjatyöllä. Esityksen tulee olla hyvin suunniteltu, johdonmukaisesti etenevä ja etukäteen harjoiteltu. Hyväksi esiintyjäksi tullaan kokemuksen kautta. (Kallio 2007, 7 - 9.)

Puheen pitäjä tarvitsee tietoa esitettävästä asiasta, tilanteeseen sopivasta kommunikointitavasta ja kuinka ihminen käyttäytyy vuorovaikutustilanteessa. Lisäksi tulee käsittää, ettei kukaan voi tietää kaikkea, eli oma tieto esitettävästä asiasta voi täydentyä muiden tiedoilla. Puhe-esiintyjä tarvitsee myös toimivia viestintätaitoja, puheen tuottaminen vaivattomasti ja hyvät vuorovaikutustaidot takaavat sujuvan esiintymisen. Puheen pitäjän asenteet vaikuttavat myös esiintymiseen. Hyvin motivoitunut, vastavuoroiselle yhteydelle valmis puhuja, joka on myös valmis ottamaan vastaan palautetta, on asennoitunut hyvin puheen pitämiseen. (Kallio 2007, 18 - 20.)

Puheen pitäjän on yleensä hyvä havainnollistaa asiaansa yhden tai useamman välineen avulla. Nykyisin suosituin havainnollistamisväline on PowerPoint-esitys. Se sopii hyvin auditoriossa tapahtuvaan esiintymiseen, koska se näkyy selkeästi myös takarivissä istuville. (Kallio 2007, 80 - 83.) Hankeseminaaripäivässä toimimme tilaisuuden esittelijöinä ja juontajina, lisäksi pidimme avauspuheenvuoron. Laadimme avauspuheenvuorostamme käsikirjoituksen (liite 4), jonka avulla harjoittelimme etukäteen omaa esitystämme. Käsikirjoitus toimi apuna päivän ohjelman läpiviemisessä. Oman avauspuheenvuoromme tueksi teimme PowerPoint-esityksen Karelia-ammattikorkeakoulun PowerPoint -pohjalle (liite 5). Harjoittelimme myös mikrofonin käyttöä etukäteen.

Tehtäviimme kuului kahvituksen järjestäminen osallistujille ja varmistimme ajoissa osallistujien määrän (noin 90 henkilöä), jotta osasimme varata oikean määrän tarjottavaa. Kahvituksen kustannukset jaettiin päivään osallistuneiden hankkeiden kesken ja tätä varten laskimme kunkin osuuden maksuista. Laitoimme kustannuksista sähköpostin hankkeiden yhteyshenkilöille, ja laskutus hoitui toimeksiantajamme kautta. Kahvitus varattiin noin viikkoa ennen tapahtumaa, ja sen toteutti ravintola Solina.

Tehtäväksemme kuului alun perin myös seminaaripäivän vaatimien tilojen varaus, mutta toimeksiantajamme varasi auditorion hankeseminaaripäivän ajankohdan varmistuttua, jotta tila olisi varmasti käytössämme. Varasimme lisäksi läheisen luokkahuoneen alkaville hankkeille esittäytymispaikaksi. Peruimme myöhemmin tämän tilan tarpeettomana. Olimme alustavasti ajatelleet päivän taltiointia Adobe Connect-verkkokokousympäristön luentona. Saimme toimeksiantajaltamme ohjeet, kuinka tilaus tehdään sähköpostin kautta ja toimimme ohjeen mukaisesti.

Ennen hankeseminaaripäivän alkua laitoimme päivän ohjelman aikataulun auditorion oviin ja ilmoitustaululle. Lisäksi aikataulu oli kaikkien taukojen ajan näkyvillä auditoriossa heijastettuna valkokankaalle. Olimme myös pyytäneet etukäteen vahtimestaria laittamaan hankeseminaaripäivän Sosiaali- ja terveystieteiden keskuksen tapahtumista kertovalle valotaululle, jossa se näkyi jo päivää ennen ja koko hankeseminaaripäivän ajan.

Toiminnallisen osuuden arviointia varten pyysimme kirjallista palautetta osallistujilta. Tätä tarkoitusta varten teimme palautelomakkeen (liite 6), jonka jaoimme tilaisuuden aluksi osallistujille, jotta he pystyivät vastaamaan siihen seminaarin aikana. Osallistujat saivat vastata kyselyyn vapaamuotoisesti ja nimettömästi. Varasimme palautelomakkeille laatikot auditorion sivuseinämille.

Palautelaatikkoon suunniteltaessa pohdimme laatikon ulkonäköä. Laatikon tuli olla teemaan sopiva, visuaalisesti kaunis ja ajatuksia herättävä. Kuvassa 1 näkyy, kuinka hyödynsimme palautelaatikkomme koristelussa aikaisemmin gerontologisen hoitotyön opinnoissa tehtyä kuvakollaasia, jonka aiheena oli vanheneminen. Hankepäivän yhtenä aihealueena oli ikäosaaminen, ja näin laatikon ulkonäkö oli päivän teemaan sopiva. Toimme osallistujille esille palautteen merkitystä opinnäytetyömme osana useaan kertaan päivän aikana ja päivän lopuksi kiitimme kaikkia palautteen antamisesta.



Kuva 1. Palautelaatikko (Kuva: Virpi Kuikka)

5.4 Hankeseminaaripäivän arviointi

Hankeseminaaripäivän suunnittelu oli ajoittain haasteellista. Hanke aihealueena sosiaali- ja terveysalalla oli meille tuntemattomampaa kuin muut hoitotyön alueet ja epäroimme alussa työn tekemistä. Mietimme ennen toimeksiantosopimuksen allekirjoittamista opinnäytetyömme aiheen vaihtoa. Päätimme kuitenkin toteuttaa hankeseminaaripäivän itsemme kehittämisen ja uuden oppimisen näkökulmasta. Kummallakaan opinnäytetyöntekijällä ei ollut kokemusta yleisötilaisuuksien järjestämisestä. Saimme kuitenkin tarpeen mukaan apua ja neuvoja toimeksiantajaltamme. Teimme lisäksi suunnittelun avuksi listan hoidettavista asioista ja pidimme kirjaa siitä, milloin mikäkin osa-alue oli hoidettu.

Suunnitteluajatauluun vaikutti hankkeiden edustajilta saatujen vastausten nopeus. Vastausten viivästyessä viivästyi aikataulun loppuun saattaminen ja kutsun lähettäminen osallistujille. Onneksi viivästys oli kuitenkin vähäinen. Päivän toteutus sujui suunnitellusti, pysyttiin aikataulussa ja tekniikka toimi odotetusti. Aikaisemmissa seminaareissa, joissa olimme kuuntelijoina, kiinnitimme huomiota äänentoistoon ja mikrofonien käyttöön. Tästä oppineina osasimme itse laittaa mikrofonit oikeaan kohtaan, jotta ääni kuului mahdollisimman tasaisena koko ajan. Neuvoimme myös osalle hankkeiden edustajista mikrofonin käyttöä. Kuvasta 2 näkyy, kuinka Nelli-Tuulia Kuosmanen käytti alustuspuheenvuoromme aikana mikrofonia, joka kiinnitetään sopivaan kohtaan puhujan vaatteisiin.



Kuva 2. Nelli-Tuulia Kuosmanen puhumassa hankkeista (Kuva: Virpi Kuikka)

Oletuksemme oli, että kaikki esiintyjät käyttävät tietotekniikkaa esityksensä tueksi. Tarkastimme tekniikan ennen seminaaripäivän alkamista. Huomiomme ulkopuolelle jäi

havainnointiin tarkoitettu paperinen teline eli fläppitaulu. Emme tarkistaneet paperien riittävyttä. Meille tuli yllätyksenä, kun eräs esiintyjä halusi havainnoida puhettaan myös piirtämällä ja paperit loppuivat kesken esityksen. Kokeneena esiintyjänä hän korjasi tilanteen käyttämällä eriväristä kynää jo kerran käyttämäänsä paperiin.

Yhteistyö eri toimijoiden kanssa sujui pääasiassa hyvin. Haastavaa oli se, että meillä eivät opiskelijoina valtuudet riittäneet joidenkin asioiden hoitamiseen itsenäisesti ja osa hankkeiden edustajista keskusteli järjestelyyn liittyvistä asioista toimeksiantajamme kautta. Koimme tällaisen toiminnan vievän paljon aikaa. Esimerkkinä valtuuksien riittämättömyydestä on tilanne, kun olimme varaamassa Adobe Connect-verkkokokous tallennusta hankeseminaaripäivään. Saimme toimeksiantajaltamme yhteystiedot tilauksen tekemistä varten. Laitoimme sähköpostina tilauspyynnön, jossa kerroimme tekemämme opinnäytetyötä Sohvi-hankkeessa ja muiden hankkeiden mukana olosta päivässä. Meille tuli vastaus, että emme voi tilata Adobe Connect-verkkokokous tallennusta, koska olemme opiskelijoita. Adobe Connect-verkkokokous tallennus ei kuitenkaan toteutunut, koska yhden hankkeen virtuaalimaailman tallennus ei olisi teknisesti onnistunut. Lisäksi sairaanhoitajaopiskelijoiden aikuisryhmällä ei ollut etäopiskelupäivää meille tulleen alkuperäisen tiedon mukaisesti, vaan lukujärjestyksessä heillä oli merkitty opetukseton päivä.

Toimeksiantajamme antaman palautteen perusteella hankeseminaaripäivän suunnittelu ja toteutus vastasi toimeksiantoa. Suullisen palautteen mukaan hankeseminaaripäivään osallistuneet hankkeiden edustajat ja opettajat olivat tyytyväisiä suunnitellussa aikataulussa pysymisestä ja sujuvasta päivän läpiviennistä. Palautelomake olisi yhteistyökumppaneiden mielestä ollut järkevämpi jakaa hieman myöhemmin, eikä heti alussa. Opinto-ohjaajan mielestä oli hyvä, että olimme ottaneet tällaisen aiheen toteutettavaksi.

Opiskelijoille ja soveltuvin osin hankkeiden edustajien omille vieraille suunnattuun palautekyselyyn vastasi 46 henkilöä. Osallistujia hankeseminaarissa oli kaikkiaan 82. Kyselyyn vastanneista suurimmalla osalla ei ollut aiempaa tietoa tai kokemusta hankkeista. 15:llä oli aiempaa tietoa tai kokemusta hankkeista, joko työn tai aikaisempien opintojen kautta. Opiskelijoista 39 voisi ajatella toteuttavansa opiskeluja hankkeessa esimerkiksi suorittamalla harjoittelun tai tekemällä opinnäytetyön hankkeen toimeksiannosta. Sa-

man verran opiskelijoita koki päivästä olleen hyötyä oman oppimisensa kannalta. Hanke-tietoisuutta hankeseminaaripäivä lisäsi 43:lla kyselyyn vastanneista.

Kyselyssä oli mahdollisuus kertoa myös ”vapaalla sanalla” mielipide hankeseminaari-päivästä ja palautetta annettiin hyvin. Mielipiteissä oli kriittistä ja positiivista palautetta päivästä. Sosionomiopiskelijat tulivat hankeseminaaripäivään mukaan alustuspuheem-me jälkeen, ja se heijastui mielestämme jonkin verran annettuihin palautteisiin. Puhees-samme esittelimme pari esimerkkiä hankkeista, joiden tulokset ovat siirtyneet käytän-nön toiminnaksi. Silti joissakin palautteissa kaivattiin tietoa, mitä tapahtuu, kun hanke loppuu. Eräs opiskelija sanoo: ”Minulle jäi kysymys, että kun hanke päättyy, mitä jää konkreettisesti elämään? Onko hanke liian hieno ollakseen pysyvästi hyvä ja jäävän elämään?” Toinen opiskelija oli puolestaan kirjoittanut palautteeseen: ”On mukava kuulla, että hankkeiden/projektien kautta on saatu jotain konkreettista aikaan.”

Hankeseminaaripäivässä keräämäämme palautetta on hyödynnetty seuraavan syksyn hankepäivän alustavassa suunnittelussa. Palautteissa saamiemme tietojen mukaan jat-kossa hankepäivän ohjelmaan voisi ottaa mukaan enemmän konkreettisia esimerkkejä siitä, millaisia tuloksia hankkeet ovat saaneet aikaiseksi ja miten hanke toteutuu toimin-nan tasolla. Opiskelijoiden näkökulmaa tulisi lisätä. Erilaiset esittämistavat ja hankkeen kohderyhmän jäsenen esitys koettiin mielekkääksi, ja näihin tulisikin jatkossa kiinnittää enemmän huomiota.

6 Pohdinta

6.1 Opinnäytetyön luotettavuus

Hirsjärven, Remeksen ja Sajavaaran (2008, 109 - 111, 118) mukaan lähteen luotetta-vuutta ja arvostusta voidaan tarkastella sen mukaan, minkä ikäinen lähde on ja millai-sesta julkaisusta siihen on viitattu. Uusin käytettävissä oleva lähde on ajantasaisin. Läh-teen tulisi olla mahdollisimman alkuperäinen, koska tieto muuttuu sitä useaan kertaan käytettäessä. Julkaisun arvostettavuutta voidaan tarkastella sillä, millaisia tarkastusme-netelmiä kustantaja on käyttänyt. Sisällöltään lähteen tiedon tulisi olla mahdollisimman

neutraalia. Kirjoittajan arvokkuutta lisää julkaistujen artikkelien määrä tai onko hänen artikkeleitaan käytetty lähteinä muiden julkaisuissa. Lähdetieto tulee aina merkitä, ettei tietoa tulkita kirjoittajan omaksi tuotannoksi.

Käytimme opinnäytetyössämme luotettavia sekä kotimaisia että kansainvälisiä lähteitä. Lähdetietoja etsiessämme rajasimme lähteiden julkaisuvuodet välille 2003 - 2013. Saimme lähteiden julkaisuiäksi vähemmän kuin kymmenen vuotta ja saimme uusinta saatavilla olevaa tietoa. Opinnäytetyömme teoriaosuuteen käytimme mahdollisimman alkuperäisiä lähteitä ja vältimme sekundaarilähteitä. Kirjoitimme käyttämämme lähteet lähdeluetteloon opinnäytetyön ohjeiden mukaisesti. Käyttämistämme lähteistä osa on ammattikorkeakoulujen sivuja, koska meidän tuli kuvata sosiaali- ja terveysalan opintolinjojen osaamisvaatimuksia ja Karelia-ammattikorkeakoulun Sosiaali- ja terveysalan keskuksen hankkeita. Käytimme paljon sähköisiä lähteitä, sillä aihealueestamme oli osittain vaikeaa löytää kirjallisia lähteitä tai emme osanneet etsiä oikeasta paikasta.

Lähteiden valinnassa oppikirjojen käyttämä tieto ei ole puutteellisten lähdeviittausten takia suotavaa (Hirsjärvi ym. 2008, 109.) Lähteitä etsiessämme pyrimme valitsemaan tutkimuksia, tieteellisiä artikkeleita ja virallisia julkaisuja. Jouduimme käyttämään tarvitsemamme tiedon saamiseksi myös erilaisia kirjoja. Pyrimme valitsemaan lähteiksi kirjallisia teoksia, joiden kirjoittajat olivat tunnettuja ja useita tieteellisiä artikkeleja julkaisseita. Toisinaan jouduimme käyttämään oppikirjoja saadaksemme tarvittavan tiedon opinnäytetyöhömmme. Kirjoissa tuli olla riittävät lähdetiedot näkyvillä. Työstämme laadimme raportin annettujen opinnäytetyön ohjeiden mukaisesti. Raportin kirjoittamisessa tulee huomioida rehellinen ja kaikki tarpeelliset asiat esiintuova kuvaus. (Hirsjärvi ym. 2008, 25 - 26.)

Opinnäytetyön luotettavuutta lisää osallistumisemme opinnäytetyön tekemiseen liittyviin suomen kielen ja tiedonhaun opetukseen sekä opinnäytetyön ohjausryhmiin. Saimme näistä paljon arvokasta tietoa ja kävimme rakentavaa keskustelua opinnäytetyöhön liittyvistä asioista. Teoriaosuudessa olevaan hanketietouteen saimme alan asiantuntijoilta tietoa, jota pystyimme hyödyntämään työssämme. Tarkastelimme opinnäytetyötämme keskusteluissa tulleiden muutosehdotuksien pohjalta ja teimme tarvittaessa muutoksia opinnäytetyömme raporttiosuuteen.

Opinnäytetyön toiminnallisen osuuden suunnittelussa ja toteutuksessa kävimme toimeksiantajamme kanssa rakentavaa keskustelua ja pohdimme eri vaihtoehtoja toiminnan toteutukseksi. Käytimme toiminnan toteutukseen liittyvissä asioissa muiden asiantuntijoiden ammattitaitoa avuksi oman toimintamme kehittämiseksi. Ammattiapua saimme ammattikorkeakoulun vahtimestareilta tekniikan käytön oppimisessa sekä ravintolapalvelun työntekijältä kahvitilaukseen liittyvistä asioista.

Kyselylomaketta käytetään enemmän ei-tieteellisissä tarkoituksissa ja menetelmänä se kohdistuu tietoisuuden ja ajattelun sisältöön. Kyselylomakkeen hyöty tulee käytettäessä huolellisesti suunniteltua lomaketta, jolla saadaan vastauksia konkreettisiin ja yksinkertaisiin asioihin. (Hirsjärvi & Hurme 2010, 36 - 37.) Opinnäytetyöhömmä ei sisällynyt toimintatutkimusta, joten palautekyselymme ei tarvinnut tutkimuslupaa. Kyselyn tarkoituksena oli saada arviointia päivän toteutuksesta. Palautekyselyä ei testattu etukäteen, mikä vähentää sen luotettavuutta. Näytimme sen kuitenkin etukäteen ohjaajallemme, toimeksiantajallemme ja muutamalle opiskelijaveroillemme. Saamamme palautteen mukaan muokkasimme palautekyselyn lopulliseen muotoon.

Tämän opinnäytetyön uskottavuutta ja siirrettävyyttä lisää se, että toiminnallinen osuus on kuvattu tarkasti ja sitä on arvioitu saadun palautteen pohjalta. Toiminnallisen osuuden kulkua havainnollistavat opinnäytetyöstä löytyvät liitteet ja kuvat. (Kankkunen & Vehviläinen - Julkunen 2013, 198.) Toimeksiantosopimuksessa opinnäytetyön toimeksiannoksi on määritelty Sosiaali- ja terveystieteiden yhteisminäarin järjestäminen 19.2.2013 sisältäen sen suunnittelun ja toteutuksen yhteistyössä hankkeiden edustajien kanssa. Toteutus vastasi tehtyä sopimusta, mikä parantaa opinnäytetyön luotettavuutta.

6.2 Opinnäytetyön eettisyys

Tutkimuksen eettisyyteen vaikuttaa tutkijan ammattitaito tutkitun tiedon ja valittujen menetelmien hallinnassa (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012). Tämä opinnäytetyö on ammattikorkeakoulutasoisena tekijöilleen ensimmäinen työ. Eettisyyden kannalta tarkasteltuna tiedon ja menetelmien hallinta ei yllä ammatilliselle tasolle ja vaikuttaa työn eettisyyteen.

Hyvän tieteellisen käytännön eli eettisyyden näkökulmasta tutkimus on luotettava ja uskottava, kun se on tehty eettisyyden näkökulmat huomioiden tiedeyhteisön toimintatapoja noudattaen. Tutkimuksesta tehdään suunnitelma, se toteutetaan ja raportoidaan asetettujen vaatimusten mukaan. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012.)

Eettisesti oikein tehdyssä toiminnallisen opinnäytetyön raportissa tulee ilmetä valitun opinnäytetyön aiheen lähtökohta, toteutuksen ja tehtyjen valintojen tarkka kuvaus (Vilkkä & Airaksinen 2003, 82). Opinnäytetyömme raportissa olemme kertoneet aiheen lähtökohdat ja kuvanneet tekemämme valinnat, opinnäytetyön aiheen valinnasta lähtien. Hankeseminaaripäivän toteutuksen olemme kuvailleet mahdollisimman tarkasti.

Opinnäytetyön tekijöitä sitovat Karelia-ammattikorkeakoulun opinnäytetyöstä antamat ohjeet. Niiden tutkimuseettisiä ohjeita noudattamalla opinnäytetyön eettisyys tulee huomioitua. Teimme suunnitelman työstämme, jonka mukaan toteutus tapahtui ja raportti kirjoitettiin sille asetettujen vaatimusten mukaan. Hirsjärven ym. (2008, 118) mukaan plagioinnin välttämiseksi lähdetieto tulee aina merkitä tarkasti, ja tätä ohjetta olemme opinnäytetyössämme pyrkineet noudattamaan.

Eettiseltä kannalta katsoen opinnäytetyön aiheen hyödyllisyys perustuu tiedon välittämiseen uusille opiskelijoille ja heiltä saadun palautteen hyödyntäminen seuraavien vuosikurssien opiskelijoita ajatellen (Kankkunen ym. 2013, 218). Kankkusen ym. (2013, 218) mukaan tutkijan tulee miettiä henkilötietojen tiedustelun eettistä oikeutusta. Opinnäytetyössämme pyysimme antamaan palautetta nimettömästi, koska meillä ei ollut tarvetta tietää yksittäisen palautteenantajan henkilötietoja.

6.3 Opinnäytetyön tekijöiden oppimisprosessi

”Opiskelijalla on vielä matkaa Nobelin palkinnon saamiseen” (Hirsjärvi ym. 2008, 71). Tämä opinnäytetyö on ollut meille opinnäytetyöntekijöille uutta tietoa ja taitoa antava oppimisprosessi. Prosessi on ollut mielenkiintoinen ja opettavainen. Opinnäytetyön tekemisen aikana olemme työskennelleet eri ammattiryhmien edustajien kanssa ja oppineet yhteistyöskentelyn merkitystä. Eri asiantuntijoilta saaduilla tiedoilla ja opastuksella ja niiden yhdistämisellä on suuri merkitys kokonaisuuden hallinnassa ja toiminnan to-

teutuksessa. Opimme myös sen, että yleisötapahtumien järjestämisessä on hyvä käyttää useiden osaajien työpanosta hyödyksi. Kaikkia asioita ei ole tarpeen tehdä itse, vaan osan palveluista voi hankkia muilta yhteistyötahoilta. Myös suunnitellulle toiminnalle on hyvä tehdä varasuunnitelma, sen varalle, että toiminta ei etene alkuperäisen suunnitelman mukaan.

Opinnäytetyön tekemisen aikana kehittyivät myös meidän opinnäytetyön tekijöiden keskinäiset yhteistyöskentelytaidot. Opinnäytetyötä tehdessämme jaoimme työskentelyn osiin, jolloin pystyimme tekemään sitä kumpikin silloin, kun meillä oli sopiva hetki. Tämä osoittautui hyväksi ratkaisuksi, koska opinnäytetyöaiheen varmistuminen tapahtui melko myöhään ja aiheutti haastetta ajattelumamme aikataulun pitämiselle. Opinnäytetyön aloitusvaihe opetti meille, että pitäisi osata heti alussa laatia kattava aikataulu opinnäytetyön tekemiselle ja pitää siitä kiinni. Kirjoittamisen ja hankeseminaaripäivän suunnittelemisen yhtäaikaisuus oli työlästä, ja siksi tarkempi aikataulutus molemmille olisi ollut tarpeen.

Hankeseminaaripäivän toteutuspäivään mennessä kaikki tarvittava oli saatu tehtyä. Vaikka toiminnallisen osuuden toteutus sujui hyvin, olisi vieläkin parempi valmistautuminen ollut tarpeen. Oma esitystämme olisimme voineet harjoitella yhdessä, nyt molemmat kävivät sitä läpi itsekseen. Sitä olisi ollut lisäksi tarpeellista hioa vieläkin selkeämmäksi. Esitystapa olisi voinut olla jokin muu kuin PowerPoint-esitys, ja siinä olisi voinut olla mukana esitystä havainnollistavia kuvia tai kuvioita, jotka olisivat elävöittäneet esitystä.

Kevättalven aikana meillä oli tiivis jakso teoriaopintoja ja perhehoitotyön harjoittelu, lisäksi opinnäytetyön kirjoittamista häirtasivat molempien henkilökohtaiset kiireet. Vasta keväällä 2013 saimme sovittua yhteisiä päiviä, jolloin pystyimme jatkamaan työn tekemistä kunnolla. Tästä opimme, että kiireistä huolimatta johonkin väliin olisi pitänyt järjestää aikaa kirjoittamiselle. Kiireisempänä aikana olisimme voineet kirjoittaa esimerkiksi muutaman lauseen viikossa, eikä jättää kirjoittamista lähes kokonaan. Kirjoittamistaitomme ja tekstin jäsentelytaidot paranivat sitä mukaa mitä enemmän kirjoitimme. Aivan viimeisillä viikoilla toukokuussa 2013, ennen opinnäytetyömme seminaaripäivää, muokkasimme ja muutimme tekstiä luettavammaksi.

Ulkomaisten lähteiden löytäminen oli aluksi haastavaa, sillä hanketyöskentelystä sosiaali- ja terveysalalta oli vaikeaa löytää ajankohtaista lähdetietoa. Käyttämämme lähteet löysimme aluksi manuaalisesti. Näissäkin teimme rajausta iän mukaan niin, että lähteet olisivat mahdollisimman tuoreita. Työskentelyn edetessä opimme käyttämään tiedonhakuportaaleja tehokkaammin ja käyttämään oikeanlaisia hakusanoja, kuten `Project` ja `Management`. Saimme tiedonhankintaan apua informaattikolta ja opimme häneltä paljon tiedonhankintaan liittyviä asioita.

Opinnäytetyöprosessia työstäessä olimme tiiviissä yhteydessä toimeksiantajaamme ja kysyimme hänen toiveitaan hankeseminaaripäivän toteutuksesta. Saadaksemme lisätietoa hanketyöstä ja Sosiaali- ja terveysalan keskuksen hankkeista otimme yhteyttä Karelia-ammattikorkeakoulun koulutus- ja kehittämispäällikköön ja hankkeiden yhteyshenkilöihin. Maakunnallista sosiaali- ja terveysalan hanketietoutta saimme Pohjois-Karjalan maakuntaliiton hyvinvointihankkeiden yhteyshenkilöltä. Opinnäytetyötä tehdessä saimme arvokasta tietoa ja opimme paljon hanketyöskentelystä ja sen merkityksestä sosiaali- ja terveysalalla. Yhteistyötaitomme eri ammattiryhmien välillä vahvistui. Lisäksi hankeseminaaripäivän suunnittelu ja toteuttaminen lisäsi valmiuksiamme järjestää vastaavanlaisia tilaisuuksia jatkossakin. Päivä harjoitti myös esiintymisvalmiuksiamme.

Opinnäytetyömme aihe käsittelee hanke- ja projektiopintojen merkitystä sosiaali- ja terveysalalla. Opinnäytetyö on myös osaltaan projektimainen työskentelymuoto, ja tätä työstäessämme olemme saaneet projektityöskentelyyn liittyvää tietoa ja osaamista. Olemme opinnäytetyöntekijöinä ensikertalaisia ja tämän jälkeen osaisimme lähteä tekemään uutta työtä nopeammin ja työskentelymme olisi tarkemmin suunniteltua. Opinnäytetyön tekijän on tiedostettava, että opinnäytetyö on kuitenkin opinnäyte ja siinä on myös vajaavaisuuksia (Hirsjärvi ym. 2008, 67).

6.4 Opinnäytetyön hyödynnettävyys ja jatkotutkimusaiheet

Opinnäytetyömme oli toimeksiantona osa Sohvi-hanketta, ja sitä hyödynnetään tiedon välittämisessä eri tahojen välillä. Meidän osuutemme tarkoituksena oli kertoa uusille opiskelijoille osaamiskompetenssien mukaisen hanketyön ja ammatillisen yhteistyön

merkityksestä opintojen osa-alueina. Lisäksi toivoimme päivän myötä opiskelijoiden heräävän ajattelemaan fysioterapeuttina, sairaan- ja terveydenhoitajana sekä sosionomina työskentelyn olevan paljon muutakin kuin kliinisen tiedon ja taidon osaamista. Sairaanhoitaja, terveydenhoitaja, sosionomi ja fysioterapeutti voivat toimia hyvin erilaisissa työtehtävissä, joissa tarvitaan alan asiantuntijuutta eri näkökulmista.

Opinnäytetyötämme voi hyödyntää tulevaisuudessa uusille opiskelijoille järjestettävien hankepäivien suunnittelussa. Opinnäytetyöstämme saa tietoa siitä, mitkä asiat opiskelijoita hankkeissa kiinnostavat. Opinnäytetyömme tuo myös esille sen, että opiskelijat ovat kiinnostuneita opintojen suorittamisesta hankkeissa, kun hankeopinnot ovat käytännönläheisiä.

Jatkotutkimusaiheena opinnäytetyöstämme voisi nousta hankeseminaaripäivässä mukana olleiden hankkeiden tulosten hyödynnettävyyden tutkiminen. Sosiaali- ja terveysalan hankkeita on paljon, eikä aina ole selvää, miten niiden tulokset jäävät elämään päätty-misensä jälkeen. Siksi olisi hyvä tutkia, miten ne ovat siirtyneet käytänteiksi työelämään tai sosiaali- ja terveysalan koulutukseen. Lisäksi jatkossa voisi tehdä haastattelututkimuksen siitä, miten opiskelijat ovat kokeneet hankkeissa suoritettavat opinnot. Moni opiskelija suorittaa opintojaan yhdessä tai useammassa hankkeessa. Olisi kiinnostavaa tietää, kuinka hyvin yhteistyö hankkeiden edustajien ja heidän yhteistyökumppaneidensa kanssa on sujunut, mitä mieltä opiskelijat ovat hankeopinnoista ja kokevatko he hyötynensä niistä.

Lähteet

- Arcada. 2012. ERASMUS-intensiivikurssi PRO-ACTE Arcadassa: Muuttamassa eu-rooppalaisten suhtautumista vanhuksiin. <http://www.arcada.fi/sv/node/1493>. 2.2.2013.
- Ammattikorkeakoululaki 351/2003.
- Borgman, M. 2006. Sosionomit AMK 2015. Teoksessa Vuorensyrjä, M., Borgman, M., Kempainen, T., Mäntysaari, M. & Pohjola, A. Sosiaalialan osaajat 2015. Sosiaalialan osaamis-, työvoima- ja koulutustarpeen ennakointihanke (SOTENNA): loppuraportti. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- Eriksson, E., Markkanen, A. & Tast, M. 2009a. Hankkeet hoitotyön korkeakoulutuksen ja työelämän yhteisenä muutosvoimana. Diakonia-ammattikorkeakoulun julkaisuja. Julkaisusarja C Katsauksia ja aineistoja 16. Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu, 7 - 8.
- Eriksson, E., Häggman-Laitila, A. & Sarajärvi, A. 2009b. Hyvän yhteistyöhankkeen edellytyksiä. Teoksessa Eriksson, E., Markkanen, A. & Tast, M. (toim.) Hankkeet hoitotyön korkeakoulutuksen ja työelämän yhteisenä muutosvoimana. Diakonia-ammattikorkeakoulun julkaisuja. Julkaisusarja C Katsauksia ja aineistoja 16. Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu, 13 - 27.
- Eriksson, E., Merasto, M., Sipilä, M. & Korhonen, T. 2013. Yhtenevä sairaanhoitajakoulutus vastaa tulevaisuuden osaamisvaatimukseen. Tutkiva Hoitotyö 11 (1), 44 - 46.
- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/36/EY.
- Hiltunen, K. 2013. Projektipäällikkö. Karelia-ammattikorkeakoulu. Tiedonanto 23.4.2013.
- Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2010. Tutkimushaastattelu Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Gaudeamus Helsinki University Press Oy Yliopistokustannus.
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2008. Tutki ja Kirjoita. Helsinki: Tammi.
- Hyvinvoinnin alueellisen tiedontuotannon kehittäminen Sohvi-hanke. 2012. ESR - projektihakemus. Joensuu.
- Höggolan på Åland. 2013. Åland University of Applied Sciences. <http://www.ha.ax/text.con?iPage=28&iLan=1>. 31.1.2013.
- Itä- ja Keski-Suomen aluejohtoryhmä. 2011. Lasten ja perheiden hyvinvointipalveluiden kehittämishanke II Itä- ja Keski-Suomessa. Lapset ja perheet Kaste II -hanke; jatkohanke 1.10.2012–31.10.2013. Hanke-suunnitelma 2011. Hanke-suunnitelma. 12/2011 Maakunnalliset johtoryhmät.
- Itä-Suomen rakennerahastoportaali. 2013. Kehittämisen painopisteet. <http://rakennerahastot.ita-suomi.fi/alueportaali/www/fi/pohjois-karjala/painopisteet/index.php>. 29.4.2013.
- Itä-Suomen yliopisto. 2012. Työllistymispalveluiden kehittäminen Pohjois-Karjalassa Typke-hanke. Joensuu. <http://wanda.uef.fi/tkk/liferay/projektit/typke/index.php>. 18.1.2013.
- Joensuun kaupunki. 2009. Pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishjelma (22.9.2008 - 31.12.2011). Sosiaali- ja terveystoimisto. <http://www.jns.fi/Resource.phx/sivut/sivut-sosterveys/hankkeet/pitkaaikasunnottomuus.htx>. 1.2.2013.
- Joensuun kaupunki. 2012. Arjen mieli (2011 - 2013) Laatu ja suunnitelmallisuutta mielenterveys- ja päihdetyön arkeen Itä- ja Keski-Suomessa. Sosiaali- ja terve-

- yspalvelut. <http://www.jns.fi/Resource.phx/sivut/sivut-sosterveys/hankkeet/arjenmieli.htx>. 1.2.2013.
- Johtamisverkosto. 2013. Hyvän julkisen johtamisen kriteerit, tiivistelmä. <http://www.ttl.fi/partner/johtamisverkosto/laatukriteerit/tiivistelmakriteereista/sivut/default.aspx>. 21.5.2013.
- Kallio, H. 2007. Tehoa ja taitoa työelämän esiintymistilanteisiin. Hämeenlinna: Infor Oy.
- Kankkunen, P. & Vehviläinen-Julkunen, K. 2013. Tutkimus hoitotieteessä. Helsinki: Sanoma Pro Oy.
- Karelia-ammattikorkeakoulu. 2013a. Opetussuunnitelma 2010-. Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu. Hoitotyön koulutusohjelma.
- Karelia-ammattikorkeakoulu. 2013b. Sosiaali- ja terveysalan keskus. Ammattilaisia kasvualoille. <http://www.karelia.fi/tutustu-kareliaan/keskukset/sosiaali-ja-terveysalan-keskus>. 31.1.2013.
- Karelia-ammattikorkeakoulu. 2013c. Opetussuunnitelma 2010-. Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu. Sosiaalialan koulutusohjelma.
- Karelia-ammattikorkeakoulu. 2013d. Opetussuunnitelma 2010-. Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu. Fysioterapian koulutusohjelma.
- Karelia-ammattikorkeakoulu. 2013e. Projektit. Proha Projektitoiminnan prosessinhallinta. <http://lomakkeet.pkamk.fi/Proha/Projekt/Luettelo.aspx>. 15.1.2013.
- Karelia-ammattikorkeakoulu. 2013f. Ikäosaaminen. <http://www.ikaosaaminen.fi/immo>. 27.8.2013.
- Karelia-ammattikorkeakoulu. 2013g. Yliopettaja SoTe-keskus. <http://www.karelia.fi/tki-ja-palvelut/tutkimus-ja-kehitys/projektit>. 2.1.2013.
- Karelia-ammattikorkeakoulu. 2013h. SiS Catalyst: Children as Change Agents for the future of Science in Society. <http://lomakkeet.pkamk.fi/Proha/Projekt/Tiedot/LSisalto.aspx>. 1.2.2013.
- Karelia-ammattikorkeakoulu. 2013i. Ikäosaamisen ABC - Ikäosaamista pohjoiskarjalaiseen asiakaspalveluun. <http://www.karelia.fi/tki-ja-palvelut/tutkimus-ja-kehitys/projektit>. 2.1.2013.
- Karelia-ammattikorkeakoulu. 2013j. SIMO-Simulaatio-oppiminen-kehittämishanke. <http://lomakkeet.pkamk.fi/Proha/Projekt/Tiedot/LSisalto.aspx>. 26.5.2013.
- Katajamäki, E. 2010. Moniammatillisuus ja sen oppiminen. Tapaustutkimus ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalalta. Tampere: Tampereen Yliopistopaino Oy – Juvenes Print.
- Katajamäki, E. 2012. Arvot moniammatilliseen toimintaan oppimiseen. Teoksessa Ranta, I. (toim.) Sairaanhoitajan eettiset pelisäännöt. Hoitotyön vuosikirja 2012. Helsinki: Fioca Oy. 25 - 36.
- Kettunen, A. 2009. Onnistu projektissa. Helsinki: WSOYpro.
- Kielikone Oy. 2013. MOT Kielitoimiston sanakirja. <http://mot.kielikone.fi/mot/P-Karjalanamk/netmot.exe?motportal=80>. 27.5.2013.
- Laki alueiden kehittämisestä 1651/2009.
- Lappalainen, T. 2013. Koulutus- ja kehittämispäällikkö. Karelia ammattikorkeakoulu. Haastattelu 3.1.2013.
- Laine, A., Ruishalme, O., Salervo, P., Siven, T. & Välimäki, P. 2009. Opi ja ohjaa sosiaali- ja terveysalalla. Helsinki: WSOY.
- Laurea-ammattikorkeakoulu. 2011. Hoitotyön koulutusohjelma. <http://www.laurea.fi/fi/opiskelu/koulutus/amk-tutkinnot/hoitotyö/Sivut/default.aspx>. 7.2.2013.
- Liimatainen, A. 2009. Sairaanhoitajan asiantuntijuuden kehittyminen perusterveydenhuollossa. Kuopio: Kuopion Yliopisto.

- Opetushallitus. 2012. Sosiaalialan koulutusohjelma. http://www.opintoluotsi.fi/fi-FI/koulutusalat_ja_ammait/opetusohjelma.aspx?StudyProgrammeId=f1eae001-dfa1-466f-b6ce-5e2d4aecc900. 4.1.2013.
- Opetushallitus. 2013. Koulutus ja tutkinnot. Suomen säännellyt ammatit. http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/tutkintojen_tunnustaminen/suomen_saannellyt_ammait. 17.5.2013.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2012. Ammattikorkeakoulujen koulutusohjelmat 2012. Koulutusohjelmapäätösten yhteenveto. http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Koulutus/ammattikorkeakoulu/opiskelu_ja_tutkinnot/Yhteenveto_AMK-tutkin-toon_johtavista_koulutusohjelmista_2012.pdf. 31.1.2013.
- Opetusministeriö. 2006. Ammattikorkeakoulusta terveydenhuoltoon. Koulutuksesta valmistuvien ammatillinen osaaminen, keskeiset opinnot ja vähimmäisopinnot. Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2006:24. Helsinki: Opetusministeriö.
- Paasivaara, L., Suhonen, M. & Nikkilä, J. 2008. Innostavat projektit. Helsinki: Suomen sairaanhoitajaliitto ry.
- Paasivaara, L., Suhonen, M. & Virtanen, P. 2011. Projektijohtaminen hyvinvointipalveluissa. Helsinki: Tietosanomat.
- Pfizer Oy. 2010. Pohjois-Karjala – Suomen Tervein Maakunta 2015. <http://www.terveinkansa.fi/pohjois-karjala/>. 28.1.2013.
- Pohjois-Karjalan maakuntaliitto 2010a. Hankkeet. <http://www.pohjoiskarjala.fi/Resource.phx/maakuntaliitto/kansio1/index.htm>. 29.4.2013.
- Pohjois-Karjalan maakuntaliitto 2010b. Pohjois-Karjalan strategia 2030 maakuntasuunnitelma. Joensuu: Pohjois-Karjalan maakuntaliitto.
- Rakennerahastotietopalvelu. 2013a. Euroopan sosiaalirahaston (ESR) rahoittaman projektin kuvaus. Helsinki: Työ- ja elinkeinoministeriö. <https://www.eura2007.fi/rrtiepa/projekti.php?projektitkoodi=A30931>. 1.2.2013.
- Rakennerahastotietopalvelu. 2013b. Euroopan sosiaalirahaston (ESR) rahoittaman projektin kuvaus. Helsinki: Työ- ja elinkeinoministeriö. <https://www.eura2007.fi/rrtiepa/projekti.php?projektitkoodi=S12135>. 23.1.2013.
- Rakennerahastotietopalvelu. 2013c. Euroopan sosiaalirahaston (ESR) rahoittaman projektin kuvaus. Helsinki: Työ- ja elinkeinoministeriö. <https://www.eura2007.fi/rrtiepa/projekti.php?projektitkoodi=S12197>. 2.1.2013.
- Rasimus, M. (toim.) 2011. Arjen mieli (2011-2013) Laatia ja suunnitelmallisuutta mielenterveys- ja päihdetyön arkeen Itä- ja Keski-Suomessa. Hankesuunnitelma Kaste-ohjelmaan. <http://www.jns.fi/dman/Document.phx?documentId=cj31811121222392&cmd=download>. 1.2.2013.
- Rekola, L. & Mattila, L-R. 2009. Yhdessä toimintatavan muutokseen. Teoksessa Eriksson, E., Markkanen, A. & Tast, M. 2009. Hankkeet hoitotyön korkeakoulutuksen ja työelämän yhteisenä muutosvoimana. Diakonia-ammattikorkeakoulun julkaisuja. Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu, 28 - 42.
- Sadeniemi, M. (toim.) 1996. Nykysuomen sanakirja. Helsinki: WSOY.

- Sarajärvi, A. 2011. Asiantuntijuus näyttöön perustuvassa hoitotyössä. Teoksessa Nurminen, R. (toim.) Tulevaisuuden erityisosaaminen erikoissairaanhoidossa. Turku: Turun ammattikorkeakoulu. 76 - 93.
- Savela, A. 2013. Sosiaali- ja terveystoimen hankkeet. Email Virpi.Kuikka@edu.karelia.fi. 7.1.2013.
- Sheppy, B., Zuliani, J.D. & McIntosh, B. 2012. Science or art: risk and project management in healthcare. *British Journal of Healthcare Management* 18 (11), 586 - 590.
- Sosiaali- ja terveysministeriö. 2001. Terveys 2015 –kansanterveysohjelma. Esitteitä 2001:8. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö.
http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=42733&name=DLFE-6215.pdf. 16.1.2013.
- Sosiaali- ja terveysministeriö. 2012a. Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämisohjelma Kaste 2012–2015. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2012:1. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö.
http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=5197397&name=D LFE-18303.pdf. 15.1.2013.
- Sosiaali- ja terveysministeriö. 2012b. Kehittämisohjelmat ja -hankkeet. Johtamisen kehittämisverkosto. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö.
http://www.stm.fi/vireilla/kehittamisohjelmat_ja_hankkeet/johtamisverkosto. 16.1.2013.
- Sosiaali- ja terveysministeriö. 2012c. Kehittämisohjelmat ja -hankkeet. Kunta- ja palvelurakenne uudistus Paras. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö.
http://www.stm.fi/vireilla/kehittamisohjelmat_ja_hankkeet/palvelurakenne_uudistus/paras. 18.1.2013.
- Sosiaali- ja terveysministeriö. 2012d. Tietojärjestelmähankkeet: Sähköinen potilastietoarkisto ja sosiaalialan tiedonhallinta. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö.
http://www.stm.fi/vireilla/kehittamisohjelmat_ja_hankkeet/tietojarjestelmahankkeet. 18.1.2013.
- Sosiaaliportti. 2011. Sosiaalialan tietoteknologiahanke Tikesos 2005-2011.
<http://www.sosiaaliportti.fi/tikesos/>. 18.1.2013.
- Sosiaaliportti. 2013a. Sohvi. Sosiaalialan ammattikorkeakouluverkosto.
<http://www.sosiaaliportti.fi/fi-FI/sosiaalialanamkverkosto/SOHVI/>. 18.4.2013.
- Sosiaaliportti. 2013b. Itä-Suomen Sohvi. Sosiaalialan ammattikorkeakouluverkosto.
<http://www.sosiaaliportti.fi/fi-FI/sosiaalialanamkverkosto/ita-suomenSOHVI/>. 18.4.2013.
- Suhonen, M. & Paasivaara, L. 2011. Nurse managers` challenges in project management. *Journal of Nursing Management* 19 (8), 1028 - 1036.
- Suomen Sairaanhoidajaliitto ry. 2013a. Sairaanhoidajan eettiset ohjeet.
http://www.sairaanhoidajaliitto.fi/sairaanhoidajan_ty_ ja_hoitotyön/sairaanhoidajan_ty/sairaanhoidajan_eettiset_ohjeet/. 21.5.2013.
- Suomen Sairaanhoidajaliitto ry. 2013b. Suomen sairaanhoidajakoulutus uudistuu.
<http://www.sairaanhoidajaliitto.fi/?x57461386=128830058>. 3.5.2013.
- Tekes. 2011. Sosiaali- ja terveystoimen palvelut. Terveystoimen palveluiden edistämisen ja omahoidon tueksi. Helsinki: Tekes.
<http://www.tekes.fi/ohjelmat/sosiaalijaterveystoimenpalvelut/Projektit?id=10567294>. 2.1.2013.
- Tiilikainen, P. 2012. HIMA - Virtuaalinen ikääntyvän ideaalikota oppimis- ja kehitysympäristönä. Kuopio: Savonia ammattikorkeakoulu.

- <http://portal.savonia.fi/amk/tki-ja-palvelut/tki-projekti-ja-hanketoiminta/hankkeet-ja-projektit?id=219>. 23.1.2013.
- Tutkimuseettinen neuvottelukunta. 2012. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa.
http://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_verkkoversio180113. 4.2.2013.
- Vallo, H. & Häyrinen, E. 2012. Tapahtuma on tilaisuus tapahtumamarkkinointi ja tapahtuman järjestäminen. Helsinki: Tietosanoma Oy.
- Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 352/2003.
- Vilka, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Väyrynen, R. & Jämsen, A. 2012. Väkivallan ehkäisytyö Itä-Suomessa. Selvitys lähisuhte- ja perheväkivallan ehkäisytyön tilanteesta ja kehittämistarpeista. Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus ISO.
http://www.isonetti.net/julkaisut/vakivalta_raportti_081012.pdf. 1.2.2013.
- Williams, J. & Murphy, P. 2005. Better project management Better patient outcomes. *Nursing Management* 36 (11), 41 - 47.

Toimeksiantosopimus



OPINNÄYTETYÖN TOIMEKSIANTOSOPIMUS

Toimeksiantaja	
Organisaation nimi:	Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu/Sohvi -hanke
Toimeksiantajan edustaja:	Projektipäällikkö Kaisa Hiltunen
Osoite:	Tikkarinne 9 80200 Joensuu
Puhelinnumero:	
Sähköposti:	kaisa.hiltunen@pkamk.fi

Opiskelijan/opiskelijoiden tiedot	
Koulutusohjelma:	Hoitotyö
Opiskelijanumero(t) ja nimi(et):	1000855 Kuikka Virpi 1000851 Kuosmanen Nelli
Puhelinnumero:	
Sähköposti:	Virpi.Kuikka@edu.pkamk.fi nelli-tuulia.kuosmanen@edu.pkamk.fi

Toimeksiantajan sitoumukset	
Opinnäytetyön aihe: Sosiaali- ja terveysalan yhteisseminaarin järjestäminen 19.2.2013	
Toimeksiantajan edustaja antaa tarvittavaa ohjausta seminaarin järjestämiseen liittyen.	
Toimeksiantaja vastaa seminaarista aiheutuvista kustannuksista, näistä neuvoteltava etukäteen.	
Toimeksiantaja vastaa kohtuullisista tulostus- ja kopiointi kuluista.	

Opiskelijan sitoumukset	
Opinnäytetyön aihe: Sosiaali- ja terveysalan yhteisseminaarin järjestäminen 19.2.2013	
Opiskelijat vastaavat seminaarin suunnittelemisesta ja toteuttamisesta yhdessä sovitun suunnitelman mukaisesti.	

Opinnäytetyön ohjaus PKAMK:ssa	
Ohjaaja(t):	Riitta Muhonen

Opinnäytetyön julkisuus	
Opinnäytetyö on julkinen asiakirja ja se voidaan julkaista Theseus-verkkokirjastossa.	

Allekirjoitukset	
Päiväys 13.11.2012	Opiskelijan allekirjoitus ja nimenselvennys Nelli Kuosmanen Virpi Kuikka
Päiväys 13.11.2012	Toimeksiantajan edustajan allekirjoitus ja nimenselvennys KAISA HILTUNEN



YHTEISTÄ HYVINVOINTIA RAKENTAMASSA

HANKESEMINAARIPÄIVÄ

Tiistaina 19.2.2013 klo 9.30–15.00

Karelia ammattikorkeakoulu, Tikkarinne 9, E-talon auditorio 237

Ohjelma

9.30	Seminaarin avauspuheenvuoro: ”Hanketyö oppimisympäristönä” Sairaanhoitajaopiskelijat Virpi Kuikka ja Nelli Kuosmanen
10.00	Yliopettaja SoTe-keskus: ”Voimala: sosiaali- ja terveysalan oppimis- ja palveluympäristön kehittäminen -ikäosaamisen näkökulma” Yliopettaja Tuula Kukkonen
10.20	SIMO-hanke: Simulaatio-oppiminen – kehittämishanke esittely Lehtori TtM Jaana Pantsari
10.30	HIMA-hanke: ”Virtuaaliset oppimisympäristöt” Projektikoordinaattori Liisa Ryhänen
11.00	PRO ACTE: ERASMUS Intensive Programme PRO-ACTE 2012 – 2014 (Positive and Resource Oriented Approaches in Care Towards Elderly) Opettaja TtM Hanish Bhurtun
11.30	Ruokatauko/ oma kustanteinen
12.15	IMMO-hanke – yhdessä ikäosaamista vahvistamassa. Projektipäällikkö Päivi Kauppila ”Tätä minä toivon!” Ikäosaaja Erkki Huopio
13.00	ASSI-hanke: Asiakaslähtöisten sosiaali- ja terveydenhuollon sähköisten palvelujen kehittämishanke Projektipäällikkö Päivi Sihvo ja asiantuntija
13.45	Kahvitauko (kahvitus järjestetty)
14.05	SOHVI-hanke: ”Miten teillä menee? Joensuulaisten lapsiperheiden hyvinvoinnin avaimia metsästäessä.” Projektipäällikkö Kaisa Hiltunen ja Sohvi-opiskelijoita
14.50	Päätössanat Sairaanhoitajaopiskelijat Virpi Kuikka ja Nelli Kuosmanen

Kutsu



Tervetuloa

Kutsumme teidät Karelia-ammattikorkeakoulun Sote-keskuksen
hankeseminaaripäivään teemalla

YHTEISTÄ HYVINVOINTIA RAKENTAMASSA

Tiistaina 19.2.2013 klo 9.30–15.00

Karelia ammattikorkeakoulu, Tikkarinne 9, E-talon auditorio 237

Kahvitarjoilu

Päivän ohjelma liitteenä

Terveisin Sohvi-hanke, hoitotyön opiskelijat Virpi Kuikka ja Nelli Kuosmanen

Seminaarin avauspuheenvuoron käsikirjoitus

- Tervetuloa toivotus uusille opiskelijoille, ryhmien opettajille, hankkeiden edustajille ja muille osallistujille
- Itsemme esittely ja päivän kulusta kertominen
- Kerrotaan kyselylomakkeesta, johon odotamme nimetöntä palautetta päivän loppuun. Kerromme mistä palautuslaatikot löytyvät. Mainitsemme ruokailun olevan maksullinen, mutta päiväkahvi tarjotaan
- Laitamme osallistujalistan kiertämään, kerromme siitä
- Alustus aiheeseen hanketyö- mitä se on, mikä merkitys sillä on opiskelijoiden oppimisympäristönä, osaamiskompetenssien avaamista projekti oppimisen ja innovaatio osaamisen kautta
 - Hanketyöskentelyn merkitys sosiaali- ja terveysalan moniammatilliseen työskentelyyn vaadittavien yhteistyötaitojen kehittäjänä opiskelijoille
 - Hanketyön merkitys sosiaali- ja terveysalan työssä, tutkimusten tuoman tiedon mukaisesti
- Tuomme esimerkkejä mitä hankkeita jatkanut vakiintuneena toimintana ja miten näyttäytyy opiskelijalle
- Oman osuutemme jälkeen esittelemme vuorotellen seuraavat puhujat ja heidän hankkeensa lyhyesti ja seuraamme aikataulun mukaista ajankäyttöä
- Päivän loppuun kiitämme kaikkia osallistujia ja muistutamme vielä kyselylomakkeen palauttamisesta

PowerPoint-esitys




2

Yhteistä hyvinvointia rakentamassa

*Hanke maailma opiskelijan
näkökulmasta*

Sairaanhoitajaopiskelijat Virpi
Kuikka ja Nelli Kuosmanen

www.karelia.fi



3

Hanke määrittelyä

- Suunnitelman aloite, aie, tuuma
- Suomenkielen käänös sanalle Project
- Määräasiaan tähtäävä työ, projekti

Yhteistä hyvinvointia
rakentamassa 19.2.2013

www.karelia.fi



4

Millaisia hankkeita

- Kehitys
- Tuotekehitys
- Tutkimus
- Toimitus
- Toteutus
- Rakennus

Hanke



Yhteistä hyvinvointia
rakentamassa 19.2.2013

www.karelia.fi



5

Hankkeen luonne

- Määräaikainen
- Aikataulu; alkamis- ja loppumispäivä
- Selkeä tavoite
- Suunnitelma
- Rahoitus
- Toiminnan ohjaus

Yhteistä hyvinvointia
rakentamassa 19.2.2013

www.karelia.fi



6

Hankkeen luonne

- Tulosten ja etenemisen seuranta
- Ihmisten välistä yhteistoimintaa

Yhteistä hyvinvointia
rakentamassa 19.2.2013

www.karelia.fi



7

Oppimista tapahtuu eri opiskeluympäristöissä

- Oppilaitoksessa
- Työelämässä tapahtuvissa harjoitteluissa
- Hankkeissa
- Ja pienemmissä projekteissa

Yhteistä hyvinvointia
rakentamassa 19.2.2013

www.karelia.fi




8

Hankkeet opiskeluympäristönä

- Opintosuunnitelmassa yksi osa-alue innovaatio- ja projektiopinnot
- Lisäävät opiskelijoiden tietoja ja taitoja, joita tarvitaan eri asiantuntijoiden kanssa työskennellessä

Yhteistä hyvinvointia
rakentamassa 19.2.2013

www.karelia.fi




9

Opiskeluaikaiset projektityömme

- Mielenterveys -opintojen osana
- Gerontologisen hoitotyön harjoittelu projektimuotoisena
- Opinnäytetyö hankkeen toimeksiantona

Yhteistä hyvinvointia rakentamassa 19.2.2013

www.karelia.fi




10

Rääkkylä 11.4.2012

- Osana Rääkkylän terveyden edistämistä ja syrjäytymisen ehkäisevää ohjelmaa
- Yhteistyönä paikallisten toimijoiden kanssa
- Terveydenedistämispäivä 0-9 luokkalaisille

Yhteistä hyvinvointia rakentamassa 19.2.2013

www.karelia.fi



11


Rääkkylä

Aihealueina:

- tupakka, alkoholi, energiajuomat, huumeet, uni, liikunta ja ravitsemus.

Yhteistä hyvinvointia rakentamassa 19.2.2013

www.karelia.fi



12

Gerontologisen hoitotyön harjoittelu

- Kolme pienryhmäohjaus kertaa
- Ikäihmisten terveystapa
- Hyvinvointia edistävä yhteistoimintapäivä (HEHKO)

Yhteistä hyvinvointia rakentamassa 19.2.2013

www.karelia.fi



13

Sosiaali- ja terveysalan hankkeet

- Ympäristön jatkuvasti muuttuvat rakenteet
- Tavoitteena jo olemassa olevien toimintojen/rakenteiden kehittäminen
- Kokonaan uuden toiminnan kehittäminen

Yhteistä hyvinvointia
rakentamassa 19.2.2013

www.karelia.fi



14

Sosiaali- ja terveysalan hankkeet

- Lähtökohtana usein sosiaali- ja terveystoimittiset ohjelmat
 - Mm. **KASTE** eli Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämisohjelma

Yhteistä hyvinvointia
rakentamassa 19.2.2013

www.karelia.fi



15

Sosiaali- ja terveysalan hankkeet KASTE 2012-2015

KASTEEN päätavoitteet:

- Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventuminen
- Sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteiden ja palveluiden järjestäminen asiakaslähtöisesti.(STM 2012)

Yhteistä hyvinvointia rakentamassa 19.2.2013

www.karelia.fi



16

KASTE 2012-2015 kuusi osaohjelmaa

1. Riskiryhmien mahdollisuutta osallisuuteen, hyvinvointiin ja terveyteen parannetaan,
2. Lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluja uudistetaan,
3. Ikäihmisten palveluiden rakennetta ja sisältöä uudistetaan,
4. Palvelurakennetta ja peruspalveluja uudistetaan .
5. Tieto ja tietojärjestelmät saatetaan asiakkaiden ja ammattilaisten tueksi
6. Johtamisella tuetaan palvelurakenteen uudistamista ja työhyvinvointia.(STM 2012)

Yhteistä hyvinvointia rakentamassa 19.2.2013

www.karelia.fi



17

KASTE HANKE

Pohjois-Karjalan osahanke

Pohjois-Karjalan osahankkeessa kehittämistyötä tehdään:

- alueellisen asumisen suunnitelman avulla
- jalkautuvan erityishuollon palveluissa
- palveluohjausjärjestelmän kehittäminen erityisesti tukea tarvitsevien nuorten tarpeisiin. (STM 2012.)

Yhteistä hyvinvointia
rakentamassa 19.2.2013

www.karelia.fi



18

Esimerkki hyvinvointi- hankkeesta vakiintuneeksi toiminnaksi Joensuussa

Ikäneuvola Ruori-hanke 2008-2010

Ankkuri neuvonta

Ankkurin napit – itsehoitopisteet

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos myönsi
hakkeelle toukokuussa 2010 valtakunnallisen TerveSos-palkinnon.

Yhteistä hyvinvointia
rakentamassa 19.2.2013

www.karelia.fi

19



Sosiaali- ja terveyskeskuksen hankkeet 2013

Hankepäivään valittiin
parhaillaan käynnissä
olevat hankkeet

-[http://www.karelia.fi/tki-
ja-palvelut/tutkimus-ja-
kehitys/projektit](http://www.karelia.fi/tki-ja-palvelut/tutkimus-ja-kehitys/projektit)



Yhteistä hyvinvointia
rakentamassa 19.2.2013

www.karelia.fi

20



Sosiaali- ja terveyskeskuksen hankkeet 2013

Lähteet:

Eriksson, E., Markkanen, A. & Tast, M. 2009. Hankkeet hoitoyön korkeakoulutuksen ja työelämän yhteisenä muutosvoimana. Diakonia-ammattikorkeakoulun julkaisuja. Tampere: Julkaisusarja C Katsauksia ja aineistoja 16.(7-8.)

Joensuun kaupunki. 2013. Sosiaali- ja terveyspalvelu t. Seniorineuvonta Ankkuri - neuvontaa ja palvelua senioreille. <http://www.jns.fi/Resource.phx/sivut/sivut-sosterveys/seniorei/senioreineuvontaankkuri.htx>.18.2.2013.

Katajamäki, E. 2010. Moniammatillisuus ja sen oppiminen. Tapaustutkimus ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysosalta. Tampere: Tampereen Yliopistopaino Oy- Juvenes Print.

Paasivaara, L., Suhonen, M. & Virtanen, P. 2011. Projektijohtaminen hyvinvointipalveluissa. Helsinki: Tietosanomat

Sosiaali- ja terveysministeriö. 2012. Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämissuunnitelma (KASTE). http://www.stm.fi/vireilla/kehittamissuunnitelmat_ja_hankkeet/kaste. 18.2.2013.

Yhteistä hyvinvointia
rakentamassa 19.2.2013

www.karelia.fi

Palautelomake

Kysely hankepäivän toteutumisesta

Onko sinulla aikaisempaa tietoa tai kokemusta hankkeista (projekteista)? Mitä?

Kyllä
Ei

Voisitko ajatella toteuttavasi osan opiskelujasi hankkeessa esim. harjoitteluna tai opinnäytetyön toimeksiantona?

Kyllä
Ei

Onko tästä päivästä hyötyä oman oppimisesi kannalta?

Kyllä
Ei

Lisäsikö tämän päivän sisältö hanketietoisuuttasi?

Kyllä
Ei

Kerro muutamalla sanalla mielipiteesi päivästä?

Kiitos vastauksistasi. Terveisin Nelli ja Virpi